

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurhariduse osakond

kultuurikorralduse õppekava

Helina Teppan

RAHVUSVAHELINE TEATRIFESTIVAL NAKS 2018 NOORELE VAATAJALE

Loov-praktiline lõputöö

Juhendaja: Hannele Känd, MA

Kaasjuhendaja: Allan Kährik, MA, pedagoogika assistent

Kaitsmisele lubatud

.....

Viljandi 2019

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. ORGANISATSIOONI TUTVUSTUS	5
1.1 ASSITEJ Eesti Keskuse eesmärgid ning missioon.....	6
1.2 ASSITEJ Eesti Keskuse struktuur	7
2. RAHVUSVAHELINE TEATRIFESTIVAL NAKS 2018.....	10
2.1 Festivali planeerimisprotsess	13
2.1.1 Festivali tegevuskava	14
2.1.2 Festivali eelarve	15
2.1.3 Festivali turundustegevused.....	19
2.1.4 Festivali meeskond	21
2.1.5 Festivali riskianalüüs	24
2.1.6 Festivali sotsiaal-majanduslik mõju.....	26
3. NAKS 2018 TULEMID.....	28
3.1 Eneserefleksioon	30
KOKKUVÕTE	34
KASUTATUD ALLIKAD	36
LISAD.....	39
Lisa 1 NAKS 2018 tegevuskava	39
Lisa 2 NAKS 2018 eelarve	44
Lisa 3 NAKS 2018 riskianalüüs	47
SUMMARY	53

SISSEJUHATUS

Lastele ja noortele suunatud teatrietendusi on nii professionaalsete teatrite kui ka mitteprofessionaalsete teatritruppide repertuaarides esindatud harvemini ning suurema osa teatrite repertuaarides hõlmavad täiskasvanutele suunatud lavastused (Lavastused... 2017). ASSITEJ Eesti Keskus on võtnud enda südameasjaks tagada, et igale Eesti lapsele oleks tagatud võimalus nautimaks kõrgetasemelisi teatrielamusi, suurendada ühiskonna teadlikkust lastele ja noortele suunatud teatri vajalikkusest ning spetsiifilisusest ning pakkuda laste ja noorteatrit puudutava valdkonna ekspertarvamusi nii Eestist kui ka välismaalt.

Loov-praktilise lõputööna sain samuti võimaluse panustada laste- ja noorteteatri valdkonda, korraldades projektijuhina kolmepäevast rahvusvahelist lastele ja noortele suunatud teatrifestivali NAKS 2018. Kolmepäevane festival toimus 31. oktoobrist 2. novembrini Tallinnas Piip ja Tuut Mängumajas, Sõltumatu Tantsu Laval, NUKU Teatris, Tallinna Linnateatris ning VAT Teatris. Kolme päeva jooksul pakkus festivali programm nii Eesti kui ka välismaiste truppide etendusi, töötube, arutelusid, ümarlaudu kui ka festivaliklubis koosviibimise võimalust.

NAKS 2018 eesmärk oli pakkuda ülevaadet kvaliteetsest Eestis pakutavast lastele ja noortele suunatud teatrirepertuaarist ning tutvustada eestlastele välismaiste truppide loomingut. Samuti oli festivali eesmärk viia kokku lastele ja noortele mängivad teatrid ning haridus- ja kultuuritöötajad, kes etendusi oma asutustesse tellivad ning õpilastega ise teatreid külastavad. Festivali eesmärk oli pakkuda võimalikult mitmekülgset, esinduslikku ning kvaliteetsset ülevaadet noore vaatajale suunatud teatri hetkeseisust.

Festival pakub mitmekesist programmi, kus leidub nii sõna-, muusika-, tantsu- kui ka nukulavastusi, mis kõik on suunatud erinevatele vanusegruppidele. ASSITEJ Eesti Keskus soovib pakkuda kõigile festivali külastajatele kõrgetasemelist teatrielamust ning tõsta ühiskonna teadlikkust laste- ja noorteteatri valdkonna arengute ning saavutuste kohta.

Loov-praktiline lõputöö koosneb kolmest osast. Esimese osa eesmärk on tutvustada NAKS festivali korraldavat organisatsiooni, selle eesmärgesid ning struktuuri. Teine osa keskendub festivali planeerimisprotsessi praktilisele kirjeldusele ning kolmas osa töö autori eneserefleksioonile.

1. ORGANISATSIOONI TUTVUSTUS

Mittetulundusühing ASSITEJ Eesti Keskus kuulub rahvusvahelisse ühendusse ASSITEJ International (Association International edu Theatre pour l'Enfance et la Jeunesse), mis loodi 1965. aastal. (50th anniversary movie, *s.a.*) ASSITEJ International'i ühendusse kuulub üle 70 erineva liikmesriigi (ASSITEJ Members, *s.a.*), kes kõik tegutsevad samade eesmärkide saavutamise nimel – parandamaks teadlikkust ning arendamaks laste- ning noorteteatri valdkonda. (ASSITEJ International, *s.a.*)

ASSITEJ Eesti Keskus sai alguse 1992. aastal VAT Teatri ning toleaege VAT Teatri direktori Hiie Flussi algatusel ning eestvedamisel. Asutajaliikmed olid toleaeagne Eesti Noorsooteater (praegu Tallinna Linnateater), Eesti Riiklik Nukuteater, VAT Teater ning Tartu Lasteteater. (Ajalugu, *s.a.*) 1993. aastal toimunud ASSITEJ XI maailmakongressil Kuubas võeti Eesti Keskus täieõiguslikuks ASSITEJ maailmaorganisatsiooni liikmeks ning Eesti Keskuse esimeheks sai Hiie Fluss. (ASSITEJ Eesti Keskus. *s.a.*) Alates 2009. aastast on ASSITEJ Eesti Keskuse esimees Toomas Tross Piip ja Tuut Teatrist. (Ajalugu, *s.a.*)

ASSITEJ Eesti Keskus on juriidiline isik (TsÜS § 24 juriidiline isik on seaduse alusel loodud õigussubjekt), kelle omandivormiks on mittetulundusühing (MTÜ). Ühingu asukohaks on Eesti Vabariik, Tallinna linn ning ühing on asutatud tähtajatult. (Teppan 2018)

1.1 ASSITEJ Eesti Keskuse eesmärgid ning missioon

ASSITEJ Eesti Keskus on organisatsioon, kes arendab Eesti lasteteatrit. ASSITEJ Eesti Keskus vahendab välismaist lasteteatrit Eestisse, tutvustab Eesti lasteteatrit välisriikides ning loob kontakte lasteteatri tegijate ning spetsialistide vahel. ASSITEJ Eesti Keskuse tegevus vahendajana paistab silma enim organisatsiooni korraldatavate ürituste, nagu rahvusvahelised ja kodumaised teatrifestivalid, konverentsid, seminarid ja koolitused, kaudu. (Teppan 2018)

Organisatsiooni tegevust vahendajana võib pidada kordaläinuks, võttes aluseks juba korraldatud sündmused. (Ajalugu, *s.a.*) On näha, et 90ndate lõpust kuni 2013. aastani korraldatud teatrifestivalidel olid osalejateks lisaks Eesti teatritele ka mitmed välisriikide (Rootsi, Taani, Soome, Norra jpt) teatrid, mis kinnitab ASSITEJ Eesti Keskuse eesmärki olla vahendaja välismaisele lasteteatrile Eestis ning tutvustada Eesti lasteteatrit välisriikidele (publiku hulgas välisriikide teatrite tegijad/esindajad), samuti luua kontakte teatritegijate vahel. (Teppan 2018)

ASSITEJ Eesti Keskuse missioon on:

- Kindlustada igale Eesti lapsele kõrgetasemelisi teatrielamusi.
- Tõsta laste- ja noorteteatri teadlikkust ühiskonnas.
- Pakkuda selle teemalist infot, valdkonna koordineerimist ja ekspertarvamusi. (ASSITEJ Eesti Keskus koduleheküljel. *s.a.*)

Missiooni eesmärk on anda ülevaade organisatsiooni olemusest ja väärtushinnangutest ning anda ülevaadet, millele organisatsioon keskendub ning kuidas ja mille nimel organisatsioon tegutseb. Missiooni sõnastus peaks sisaldama praktilisi tegevusi, mis innustavad ja kujundavad ühistunnet. Hästi sõnastatud missioon peaks olema meeldejääv, lühike, sõnastatud positiivselt ja üheaegselt mõistetavana ning aktsepteeritavana kõigile huvigruppidele. (Noorkõiv 2002)

ASSITEJ Eesti Keskus püüab oma missiooni ellu viia, osaledes ja korraldades erinevate laste- ja noorteteatrit puudutavatel teemapäevadel, seminaridel ning nii Eesti kui välisriikide teatrifestivalidel. Missiooni elluviimise seisukohalt on suurima tähtsusega ASSITEJ jaoks aga igal aastal korraldatav ASSITEJ Eesti Keskuse teatrifestival noorele vaatajale. Alates 2018. aastast korraldab ASSITEJ Eesti Keskus taas kord noorele vaatajale rahvusvahelist teatrifestivali NAKS.

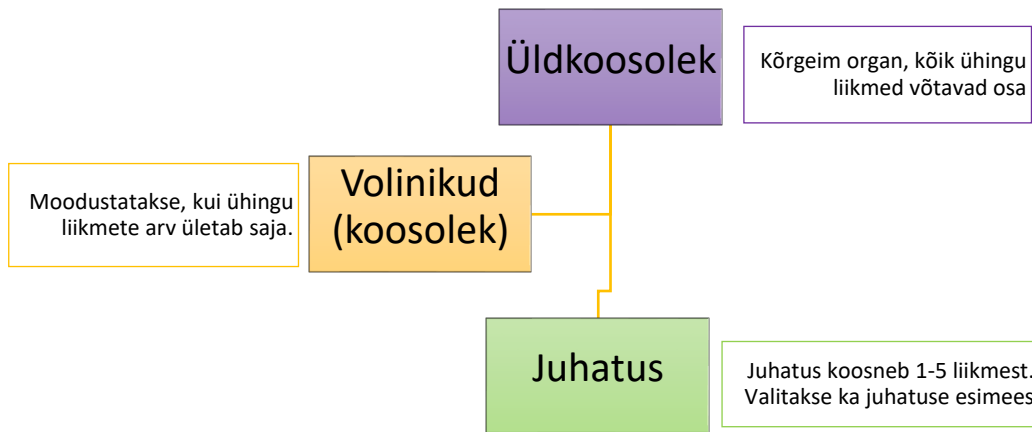
1.2 ASSITEJ Eesti Keskuse struktuur

Organisatsiooni võib tõlgendada kui inimeste ühendust, mida seovad eesmärk, strateegia, struktuur ja tehnoloogia. Organisatsiooni korrastatus on tagatud struktuuriga, mis tuleneb inimeste grupeerumisest organisatsioonis ning põhineb üksikute osade vahelistel suhtelistel püsivatel seostel. Struktuuris määratletakse ka rollid ning rollisuhted vastavalt organisatsiooni eesmärkidele. (Perens 2001)

ASSITEJ Eesti Keskusel on nii teatritruppide kui ka üksikisikutena kokku ligikaudu kolmkümmend liiget, kes soovivad arendada ning populariseerida laste- ja noorteteatri valdkonda, tasuvad liikmemaksu ning võtavad osa ühingu läbiviidavatest koosolekutest, teemapäevadest, festivalist ning muudest tegevuse seisukohalt olulistest sündmustest.

ASSITEJ Eesti Keskus on aga organisatsioon, mis ei tegele enda eesmärkide ning missiooni elluviimisega igapäevaselt ning organisatsioonil puudub konkreetne füüsiline tegevuspaik ning palgalised töötajad. Organisatsiooni tegevuses hoidmisega tegeleb juhatus enda põhitöö kõrvalt.

ASSITEJ Eesti Keskuse struktuuri skeem võiks vastavalt ülesannete ning otsustusõiguse olemasolu järgi olla järgmine.

Joonis 1. ASSITEJ Eesti Keskuse struktuur. Autor Helina Teppan 2018.

ASSITEJ Eesti Keskuse põhikirja (2006) järgi on organisatsiooni kõrgeim organ üldkoosolek. Üldkoosoleku moodustavad kõik organisatsiooni liikmed ning igal liikmel on üks hääl. Üldkoosolekul otsustakse mitmete ühingu tegevuste üle: põhikirja muutmise ja täiendamine, eesmärkide muutmise, juhatuse valimine, volinike määramine ning mitmete teiste küsimuste üle otsustamine, mis pole teiste organite pädevuses. (Teppan 2018)

Põhikirja (2006) järgi asub hierarhiliselt teisel positsioonil volinike kogu (volinike koosolek), kes määratakse ametisse siis, kui ühingu liikmete arv ületab saja. Volinike kogu ning ülesanded ja volitused määrab ametisse üldkoosolek. ASSITEJ Eesti Keskuse ühingusse kuulub praegu ligikaudu kolmkümmend liiget ning volinike kogu moodustatud ei ole. (Teppan 2018)

Hierarhiliselt vaadatuna asub kõige all ühenduse juhatus, kuhu kuuluvad juhatuse esimees (praegu puudub) ning 1-5 juhatuse liiget. Praegu (2019. aasta seisuga) on juhatusse määratud kolm liiget, kelleks on Reeli Lonks, Allan Kress ning Kaido Rannik.

Selline organisatsiooni struktuurimudel on küllaltki lihtne, kuna puuduvad mitmed eraldi osakonnad ja divisjonid, nagu võib ette tulla suuretevõtetes. See omakorda kergendab organisatsiooni kuuluvate inimeste omavahelist läbisaamist ning tööd, kui alluvussuhe (hierarhiline positsioon) on viidud võimalikult minimaalseks. Organisatsiooni struktuuri puhul on kindlasti oluliseks aspektiks ka see, et ASSITEJ Eesti Keskus kuulub suurde rahvusvahelisse organisatsiooni ASSITEJ International. Rahvusvahelisse organisatsiooni kuulumine loob omakorda kohustuse osaleda ülemaailmsel konverentsidel, seminaridel ja kongressidel ning võtta osa ka ASSITEJ Internationali üldisest ja laialdasest tegevusest. Seega kuulub ASSITEJ Eesti Keskus ka suurde ülemaailmsesse koostöövõrgustikku. (Teppan 2018)

2. RAHVUSVAHELINE TEATRIFESTIVAL NAKS 2018

ASSITEJ Eesti Keskuse peamine tegevus on olnud läbi aastate korraldada lastele ja noortele suunatud teatrifestivali. Festivalide korraldustraditsioon sai alguse 1995. aastal, kui toimus esimene ASSITEJ Lasteteatrite päev, millest võtsid osa ainult Eesti lasteteatrid. 1996. aastast lisandusid festivali programmi ka välismaiste truppide lavastused ning sarnasel kujul korraldati festivali järgmised kuus aastat. Alates 2013. aastast muudeti festivali nimeks „Teater noorele vaatajale” ning taas kord hakati keskenduma ainult Eesti teatritruppide loomingu esitlemisele. (Ajalugu *s.a*); (Teppan 2018)

2018. aastast on ASSITEJ Eesti Keskuse korraldatav lastele ja noortele suunatud teatrifestival saanud endale taas uue nime NAKS ning üle mitme aasta oli tegemist rahvusvahelise teatrifestivaliga, kus külalistena astusid üles nii Soome kui ka Taani teatritrupid.

NAKS 2018 toimus 31. oktoobrist 2. novembrini Tallinnas Piip ja Tuut Mängumajas, Sõltumatu Tantsu Laval, NUKU Teatris, Tallinna Linnateatris ning VAT Teatris. Kolme päeva jooksul pakkus festivali programm nii Eesti kui ka välismaiste truppide etendusi, töötube, arutelusid, ümarlaudu kui ka festivaliklubis koosviibimise võimalust.

NAKS 2018 eesmärk oli pakkuda ülevaadet kvaliteetsesest Eestis pakutavast lastele ja noortele suunatud teatrirepertuaarist ning tutvustada eestlastele välismaiste truppide loomingu. Samuti oli festivali eesmärk viia kokku lastele ja noortele mängivad teatrid ning haridus- ja kultuuritöötajad, kes etendusi oma asutustesse tellivad ning õpilastega ise teatreid külastavad. Festivali eesmärk oli pakkuda võimalikult mitmekülgset, esinduslikku ning kvaliteetset ülevaadet noore vaataja suunatud teatri hetkeseisust.

NAKS 2018 etendused valis välja ASSITEJ juhatus kokku kutsutud žürii koosseisus Katrin Nielseni, Kirsten Simmo ning Enne Lillemetsaga.

Valituks osutusid järgmised lavastused:

1. Kuressaare Linnateater „Persona“
2. Must Kast „Prohvet“
3. Miksteater „Prometheus“
4. VAT Teater „Kas kalad magavad?“
5. Piip ja Tuut „Piip ja Tuut on Lõvi Lõrr ja Jänes Jass“
6. Lendav Lehm „Lugu kilekotist“
7. NUKU Teater „Nutude salajutud“
8. Tsirkusestudio Folie „Siis, kui sa magad“
9. Dance Theatre Hurjaruuth (Soome) „Flora and Fauna“
10. Theatre Batida (Taani) „A Man called Rolex“
11. Midnight Theatre (Island) „Own Two Feet“ ***

Kõigist väljavalitud etendustest ainsana ei olnud festivalil võimalik näha Islandi teatritrupi Midnight Theatre lavastust „Own Two Feet“, kuna nende töögraafikus tekkis ootamatu olukord, mille tõttu pidid nad tühistama enda osalemise festivalil.

NAKS 2018 programmi üheks osaks oli ümarlaud, mis keskendus kaasaegsele teatrile ja noorele teatritraataajale. Päevakorras olid järgmised küsimused: Millist teatrit sooviksid vaadata teismelised ning millega peab arvestama, luues lavastust teismelistele? Kuidas meelitada noort vaatajat huvituma kaasaegsest teatrist, sh tantsuteatrist? Ümarlaua eesmärk oli kokku viia laste- ja noorteteatrit vahendavad inimesed – õpetajad, huvijuhid, noorsootöötajad jt, teatrieksperdid ja teatrite kollektiivid. Osapoolte kokku viimine oli oluliseks teguriks, kuna noor vaataja jõuab teatrisse enamasti just õpetaja või teatringi kaudu.

NAKS 2018 festivali programmis olid ka aruteluringid publikuga. Aruteludest võtsid osa festivalil osalenud teatritruppide liikmed ja/või esindaja(d), festivali külastajad ning festivali noortežürii. Arutelusid viisid läbi teatrikriitik Annamari Parmakson ning ajakirjanik Keiu Virro.

Arutelude eesmärk oli ühiselt arutleda ning analüüsida nähtud etendusi, mis võimaldaks aruteludel osalenutel arendada enda oskusi lavastuse läbitöötamise metoodika kohta ning võimaldaks teatritel saada ausat ning vahetut tagasisidet publikult ning analüüsi kaudu suurendada ka tulevaste lavastuste kvaliteeti.

NAKS 2018 programmi kuulus ka kolm erinevat töötuba, mis olid suunatud õpetajatele, huvijuhtidele, noorsootöötajatele, kooli- ja harrastusteatriga tegelevatele noortele ning teistele valdkonnast huvitatud soovijatele. Töötubade läbiviijateks olid kõik professionaalsed teatritegijad, kelle juhendamise all oli võimalik kõigil soovijatel end täiendada.

Jaanika Tammaru läbiviidud „Füüsiline teater. Koostunne grupis” töötuba keskendus positiivse tähelepanu, mõtestatud kontakti ja grupiimprovisatsiooniga läbi hindamise, rütmi, liikumise ja muusika, et leida enda tunnetamine grupis ja grupi tundmine endas. Mihkel Seedri läbiviidud „Loovkirjutamise töötuba täiskasvanutele”, kus juhendajad said arendada enda oskusi nii ise näitetekstide kirjutamisel kui ka näpunäiteid, kuidas motiveerida ja juhendada noori näitetekste või ilukirjanduslikke tekste kirjutama. Kati Ongi läbiviidud „Improvisatsiooni töötuba” pakkus noortele ja nende juhendajatele võimalust koguda uusi teadmisi improteatri toimimisest ning koosloome kaudu luua ka ühiselt improviseerides lühike näitemäng.

Festivali sihtgrupiks olid peamiselt Tallinna linnas ning Harjumaal elavad noored, kuid väga oodatud olid loomulikult ka lapsed ja noored kaugemalt linnadest koos õpetajate ja/või vanematega. Samuti olid sihtgrupiks lasteaedade ja koolide õpetajad ning huvijuhid, kultuuri -ja haridustöötajad, lisaks teatritegijad nii Eestist kui ka välismaalt ning teatrikriitikud. Kokku ootasime festivalist osa võtma 700 inimest.

ASSITEJ Eesti Keskus peab oluliseks võõrustada enda iga-aastaselt festivalil välisriikides tegutsevaid teatreid ning teatritruppe ning võimaldada Eesti publikul, ennekõike just lastel ja noortel, osa saada ning nautida välisriikide teatrite lavastusi, pakkuda võimalust arendada omavahelist koostööd Eesti ja välisriikide teatritel ning suurendada ühiste arutelude ja koosviibimiste kaudu lastele ja noortele pakutava teatri kvaliteeti veelgi enam.

Pakkudes mitmekesist programmi, kus leidub nii sõnalavastusi, muusikalavastusi, tantsulavastusi kui ka nukulavastusi, mis kõik on suunatud erinevatele vanusegruppidele, soovib ASSITEJ Eesti Keskus pakkuda kõigile festivali külastajatele kõrgetasemelisi teatrielamusi ning tõsta ühiskonna teadlikkust laste- ja noorteteatri valdkonna arengute ning saavutuste kohta.

Rahvusvaheliste partnerite kaasamine festivali läbiviimisesse aitab Eesti teatritel ning teatritegijatel jõuda omakorda suurema publikukonnani ning saada positiivset tagasisidet meie välistruppide liikmetelt ning väliskülalistelt, avades seeläbi rohkem uusi võimalusi Eesti teatritele ja teatritegijatele osalemaks teiste ASSITEJ Internationali liikmete korraldatavatele festivalidele.

2.1 Festivali planeerimisprotsess

Projektide elutsükkel jagatakse klassikaliselt neljaks osaks. Esimese osa moodustab projekti algatamine, mille käigus määratletakse projekti soovitud tulemid, leitakse projektijuht ning sõlmitakse esimesed lepingud. Teise osa moodustab projekti planeerimine ja ette valmistamine, mille käigus koostatakse detailne eesmärgipüstitus, leitakse projekti meeskond ning pannakse paika projektiplaan. Kolmanda osa moodustab projekti elluviimine, mille käigus vastavalt projektiplaanile ning silmas pidades kokkulepitud tulemit, realiseeritakse eesmärgid. Neljanda osa moodustab projekti lõpetamine, mille käigus kontrollitakse projekti tulemuste vastavust planeeritule, lõpetatakse lepingud ja tasutakse arved ning koostatakse analüüsitud kokkuvõtted tehtud töö kohta. (Siilbek 2014)

NAKS 2018 projekti algatamine sai alguse minust kui projektijuhist, kui tegin vastavale ametikohale pöördumise avalduse ASSITEJ Eesti Keskuse juhatusele. Eelmise aasta (2018) jaanuaris toimus minu ning ASSITEJ juhatuse kohtumine, mille käigus arutasime minu sobivust antud ametipositsioonile asumiseks, panime paika korralduslikust seisukohast olulised kuupäevad, vaatasime üle festivali eesmärgid ning kontseptsiooni ning arutasime prognoositavat eelarve suurust.

Järgmises etapis alustasin projektimeeskonna liikmete otsimisega ning meeskonna kokkupanekuga. Samal ajal alustasin detailse projekti eelarve koostamisega, tegevuskava ja ajakava koostamisega (vt Lisa 1) projektiliikmete ülesannete juhendite koostamisega ning rahastustoetuste võimaluste leidmise ja kaardistamisega ning projektitaotluste kirjutamisega.

Olles leidnud meeskonnaliikmed, viisin läbi kõigi osalistega koosoleku, mille käigus vaatasime ühiselt üle minu loodud tegevuskava ning tegime vastavalt valdkonnajuhtide soovitudele muudatusi ning lisandusi. Koosoleku käigus said kõik valdkonnajuhid ka minu koostatud ülesannete juhendid, mille abil sai igaüks iseseisvalt alustada enda tegevusvaldkonna tegevuste planeerimist ning elluviimist.

Kolmandas etapis viisime koos meeskonnaga projekti ellu, pakkudes kolme päeva jooksul mitmesajale külalisele võimalust nautida kvaliteetseid ning professionaalseid lastele ning noortele suunatud etendusi, osaleda töötubades, aruteluringides, ümarlauas ning õhtustel festivaliklubi koosviibimistel.

Pärast festivali lõppu, viimases neljandas etapis, alustasime koos meeskonnaga projekti lõpetamist. Tänasime koostööpartnereid ning külalisi, projektijuhina koostasime rahastusfondidele vastavalt lepingu tingimustele aruanded, vaatasime koos raamatupidajaga üle projekti puudutavad finantsasjad ning tasusime viimased arved. Lõpetuseks tegime ka tagasisaate kogu festivali korraldusperioodile, mille tulemusel valmisid nii statistilised kokkuvõtted kui ka tagasiside vormis analüüs meie enda ja teiste tehtud meeskonnaliikmete töö kohta.

2.1.1 Festivali tegevuskava

Planeerimisetapis toimuvad erinevad tööprotsessid kohati paralleelselt, mistõttu ei ole võimalik planeerimisprotsessi jagada ajaliselt selgelt eristuvateks etappideks, kuid sellele vaatamata on planeerimisprotsessil siiski teatav loogiline järjekord olemas (Salla 2007). Planeerimisprotsessi ülevaatlikuks kujundamiseks koostatakse reeglina projekti tegevuskava. (vt Lisa 1)

Projektitegevuste kaardistamiseks ajalises järjekorras kasutasime ühiselt koos meeskonnaga Gantti tehnikat, et võimaldada visuaalselt kergesti hõlmatavat ülevaadet kõigist tehtavatest ning tehtud tegevustest, mida on samal ajal kerge muuta ning täiendada.

Projekti ettevalmistava protsessi osana said iga valdkonna eest vastutavad juhid endale ülesannete juhendid, mille alusel koostas iga meeskonnaliige vastavalt eraldi enda tegevusvaldkonda puudutava tegevuskava. Vastavalt valdkondade rühmitusele jaotusid ka tegevuste eest vastutajad. (vt Lisa 1)

2.1.2 Festivali eelarve

Kulude ning tulude kalkulatsiooni tulemusena valmib projekti eelarve, mille abil kontrollib projektijuht projekti kulgu, muudab vajadusel tegevusplaani ning hindab projekti lõppedes projekti finantsilist edukust (Salla 2001). Kulude planeerimise meetodina, määramaks võimalike kulude suurust, on võimalik kasutada ümberarvutamist, kus projekti eelarve koostamisel lähtutakse mõnest varasemast lõpetatud projektist, mille kulude suurus on täpselt teada. Teise meetodina pakkumiste kogumist, et saada teada turul olev reaalne kulu kindla artikli kohta. Kolmanda meetodina hinnangut, tuginedes enda varasematele kogemustele ning teadmistele. (Perens 2001)

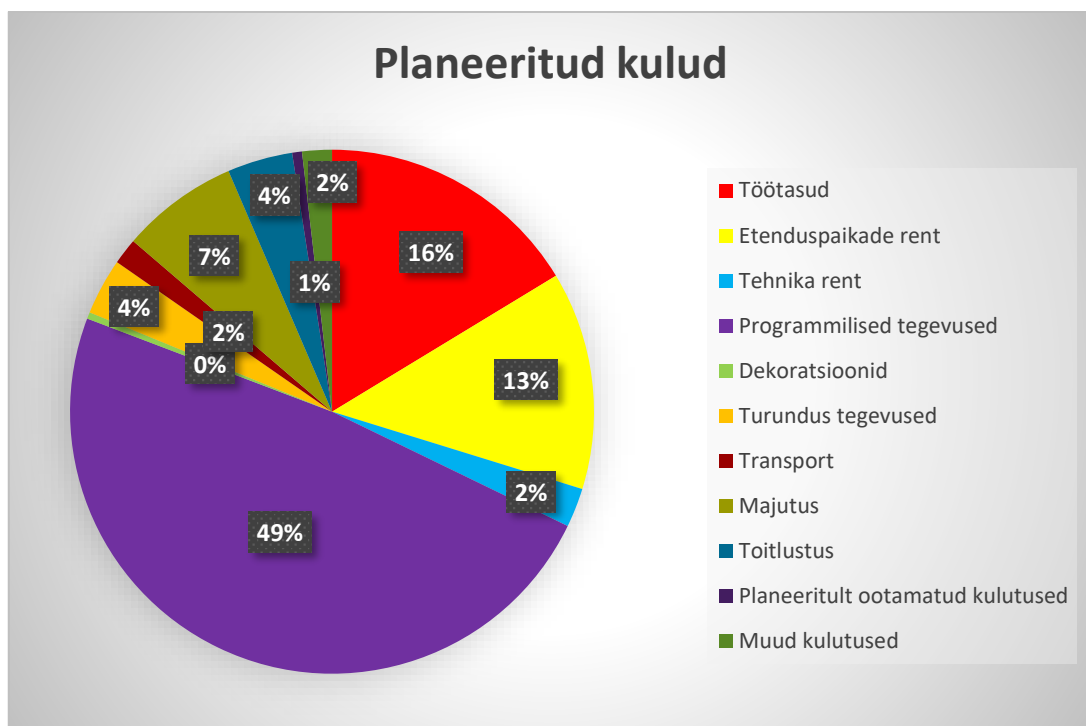
Projekti eelarve planeerimisel (vt Lisa 2) võtsin aluseks ASSITEJ Eesti Keskuse 2017. aastal korraldatud lastele ja noortele suunatud teatrifestivali „Teater noorele vaatajale 2017” eelarvevormi. Varasema aasta eelarve vormist sain teada hinnangulised kulutused etendustasudeks, töötubade läbiviijate töötasudeks, arutelude läbiviijate töötasudeks, meeskonnaliikmete töötasudeks ning hinnangulise ülevaate kulutustele valdkondade kaupa.

Eelarve muutmiseks ning täiendamiseks saatsin erinevatele majutust, toitlustust, heli- ja valgustehnika renti ning trükiteenuseid pakkuvatele ettevõtetele hinnapäringu. Samuti võtsin ühendust võimalike etenduspaikadega, et täpsustada üle saalide rentimise tingimused ning hinnad.

Olles analüüsinud varasemal aastal tehtud kulutuste ulatust ning saadud vastuseid minu hinnapäringutele, vaatasin eelarve kuluartiklite kaupa kriitiliselt üle, võttes arvesse eelnevad teadmised ja kogemused, töötades teiste projektide meeskondades, viisin läbi veel mitmeid muudatusi eelarve planeerimisel.

Projekti eelarve koosneb nii kuludest kui ka tuludest. Projekti kuludeks on kõik rahalised ja mitterahalised vahendid, mida vajatakse projekti läbiviimiseks (Perens 2001). Projekti tuludeks on kõik rahalised ning mitterahalised vahendid, mida vajatakse kulude katmiseks ning projekti elluviimiseks.

NAKS 2018 festivali eelarve planeeritud kulude (vt Joonis 1) kõige suurema kategooria moodustavad programmilised tegevused, mille alla kuuluvad teatrite etendustasud, töötubade läbiviijate töötasud, arutelude läbiviijate töötasud, ümarlaua läbiviija töötasu ning festivaliklubi korraldamiseks kuluv. Teise suurima kulude kategooria moodustavad töötasud, kolmanda suurima kulukategooria moodustavad etenduspaikade rent ning neljanda majutuskulud.

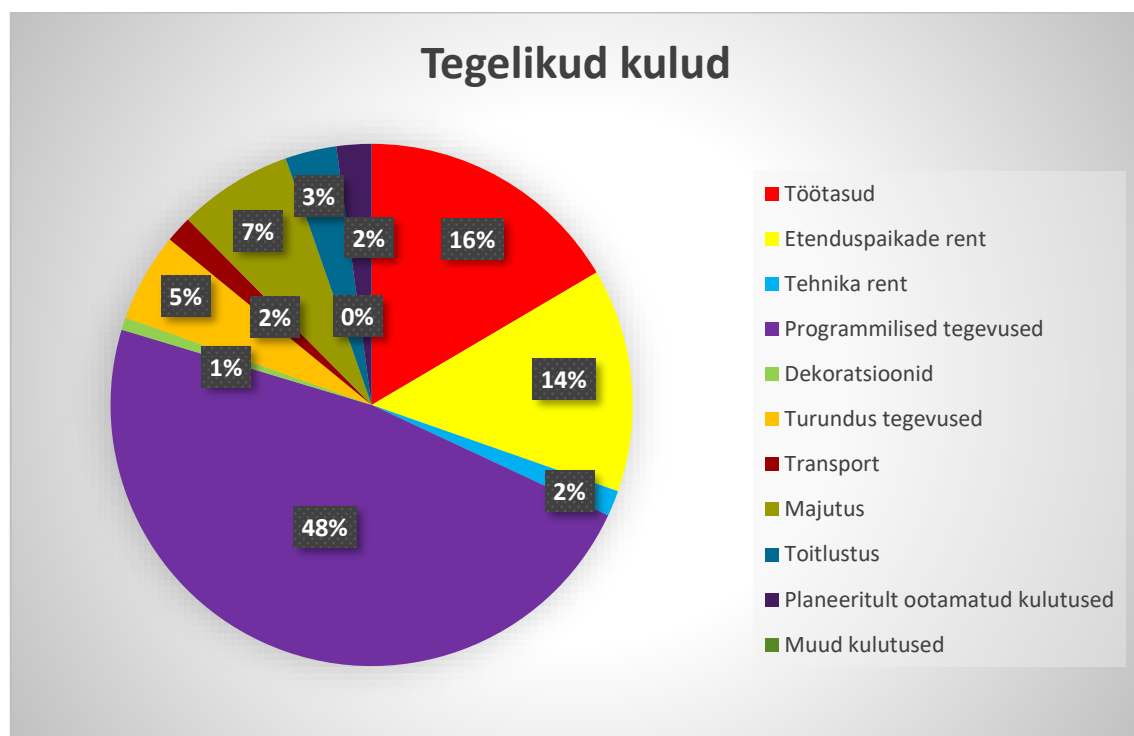

Joonis 1. NAKS 2018 teatrifestivali planeeritud kulutused. Autor Helina Teppan.

Võrreldes kulutuste prognoosi tegelike kulutustega (vt Joonis 2), jäid kulutuste kategooriate summad peaaegu samaks. Sellele vaatamata osutusid teatrite etendustasude summad kõrgemaks minu prognoositust. Algselt ei osanud ma hinnata ka välistruppide etendustasude suuruslega ning ennatlikult veidi alahindasin kulutuste ulatust. Tegelikult selgus, et välistruppide etendustasude summad jäävad ligikaudu vahemikku 1500-2500 €, mis on umbes kaks korda kõrgem kui Eesti truppide etendustasud ning etendustasu suurus sõltub ka sellest, mitu korda trupid ühte etendust festivali ajal esitada saavad.

Oodatust suuremaks kujunesid kulutused turunduse tegevustele ning etenduspaikade rendile, kuna sponsorusjuhil ei õnnestunud jõuda reklaammaterjalide trükkimiseks koostööpartneriga sellisele kokkuleppele, nagu algselt planeeritud olime ning etenduspaikade rendihinna tõus oli tingitud sellest, et vajasime ühte saali pikemaks perioodiks festivali vältel.

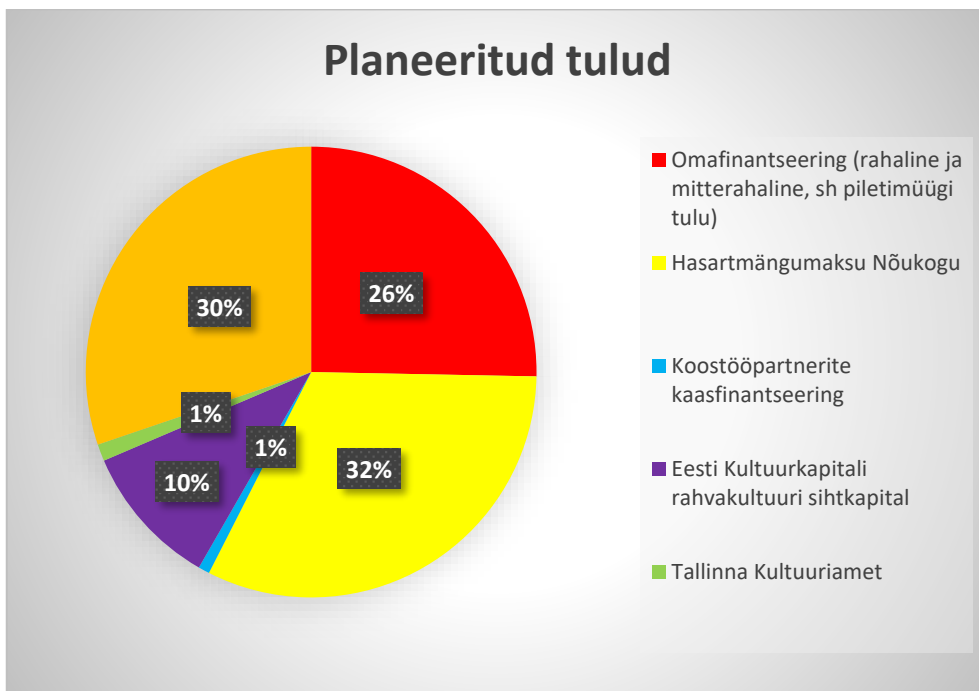
Oodatust madalamateks kulusid summad nii korraldusmeeskonna, osalevate teatrite kui ka külaliste jaoks organiseeritud majutus- ning toitlustuskulud, olenemata sellest, et arvestasin eelarve planeerimisel toimumispaiga erisustega, et pealinnas pakutava majutuse ning toitlustuse hinnad võivad olla kõrgemad võrreldes mõne teise Eesti linnaga.

Joonis 2. NAKS 2018 teatrifestivali tegelikud kulutused. Autor Helina Teppan.

NAKS 2018 festivali planeeritud tulude (vt Joonis 3) allikadena moodustasid suurima osakaalu Hasartmängumaksu nõukogult taotletud aastane tegevustoetus, Eesti Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapitalilt taotletud toetus ning omafinantseering, mis sisaldas nii rahalist kui ka mitterahalist finantseeringut. Samuti kuulus omafinantseeringu alla ka piletimüügist saadav tulu.

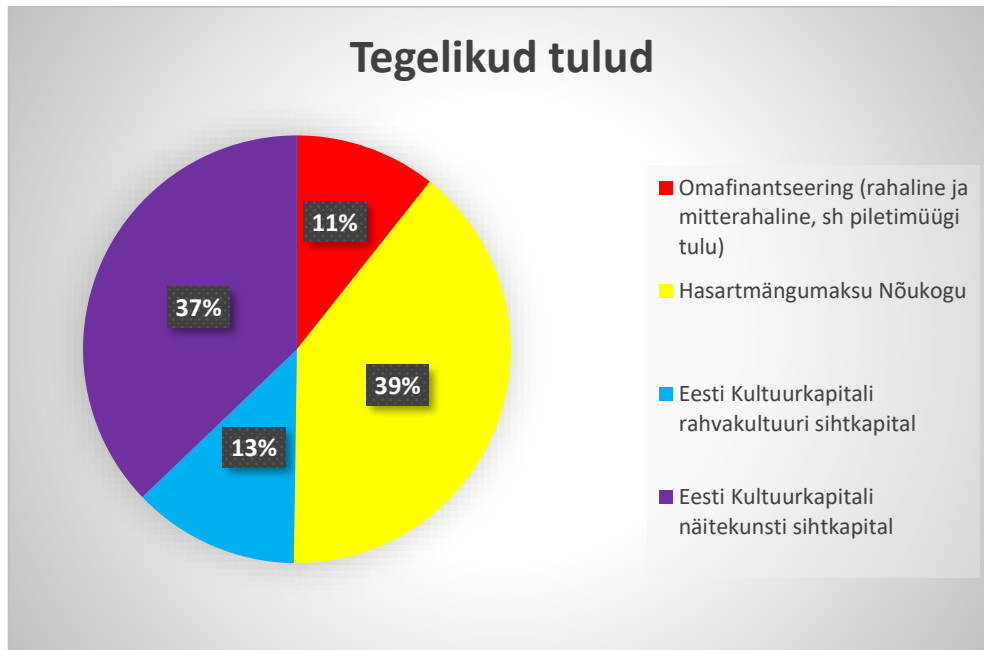
Võimalike tuluallikate leidmiseks lähtusin valiku langetamisel rahastusfondide toetuste jaotamise põhimõtetest, määramiste kordadest ning sihtkapitalide eesmärkide ühtivusest festivali eesmärkidega. Hasartmängumaksu nõukogult taotletud aastane tegevustoetuse projektitaotlus oli varasemalt koostatud juba ASSITEJ juhatuse liikmete poolt ning positiivne vastus oli festivali korraldusperioodi alguseks juba saadud. Lähtuvalt sellest, et ASSITEJ Eesti Keskuse üheks põhilisemaks tegevuseks on iga-aastane laste ja noorte teatrifestivali korraldamine, eraldati kogu toetusest osa summa ka NAKS festivali korraldamiseks.

Joonis 3. NAKS 2018 teatrifestivali planeeritud tulud. Autor Helina Teppan.

Võrreldes tulude prognoosi tegelike tuludega (vt Joonis 4) on märgata, et võimalike tulude allikate nimistu oli tegelikkuses oluliselt väiksem ning tuluallikate toetussummade vahetunde protsent tõusis tegelikkuses samuti, kui algsest prognoositud oli.

Erinevused prognoositud tulude allikate vahel ning tegelike tulude allikate vahel tingis selle, et Tallinna Kultuuriametile esitatud taotlus jäi rahuldamata, kuna ametiasutuse eelarve ei võimaldanud projekti toetada. Samuti ei õnnestunud võimalike ning olemasolevate koostööpartneritega sõlmida selliseid koostöölepinguid, mis olid algselt eelarvesse planeeritud.

Joonis 4. NAKS 2018 teatrifestivali tegelikud tulud. Autor Helina Teppan.

Võrreldes omavahel tegelikke kulusid ning tegelikke tulusid, on märgata, et festivali eelarvest jäi üle 714,52 eurot. Festivalist ülejäänud raha, kuulus ASSITEJ Eesti Keskuse omafinantseeringu alla, mis paigutatakse tulevaste festivalide korraldusse.

2.1.3 Festivali turundustegevused

Kolbi (2005) sõnutsi tähendab turunduskaupade ja teenuste atraktiivseks muutmist ja seejärel potentsiaalsete klientide teavitamist nende kättesaadavusest. Turunduse taktikaline mõõde keskendub valitud sihtrühmade kesksete turundusplaanide koostamisele. Turundusplani(de) koostamise käigus täpsustuvad turunduseesmärgid, määratakse turundusmeetmestik, turunduseelarve ning ajakava. Lõpptulemusena viiakse koostatud turundusplaan(id) ellu ning kontrollitakse ka nende edukust. (Kuusik jt 2010)

NAKS 2018 festivali turundusplaani koostamisel lähtusime koos turundusjuhiga samuti turunduse taktikalise mõttest ning koostasime enda plaanid lähtuvalt festivali sihtgruppidest.

NAKS 2018 festivali sihtgrupiks olid Tallinna linna ning Harjumaa koolide ja lasteaegade õpetajad, kes koos nende õpilastega etendus küllastaksid, lastega pered, noored, kes võtavad osa harrastus- ja/või kooliteatri ringidest, kultuuri- ja haridustöötajad, teatritegijad nii Eestist kui ka välismaalt ning teatrikriitikud.

Koolides ning lasteaedades töötavate õpetajate tähelepanu ja huvi tõstmiseks festivali osas otsustasime koos turundus- ja müügijuhiga kasutada otseturundust ning saata ise koostatud meililistile personaalseid e-kirju, tutvustamaks festivali, programmi ning pileti ostmise võimalusi. Lisaks e-kirjade saatmisele avaldasime toetava tegevusena ka Õpetajate Lehes reklaami ning tutvustava artikli festivalist, mis ilmus ka Õpetajate Lehe veebilehel. Samuti viisime festivali plakateid erinevatesse Tallinna koolidesse.

Lastega perede ning noorte, kes võtavad osa harrastus- ja/või kooliteatri ringidest, kultuuri- ja haridustöötajate, teatritegijate ning teatrikriitikute tähelepanu ja huvi tõstmiseks festivali kohta panime plakateid Tallinna linnaruumi, erinevatesse kultuurikeskustesse, Tallinnas tegutsevatesse teatritesse, etendus- ja kontsertpaikadesse ning raamatukogudesse. Personaalsed infomeilid saatsime ka harrastus- ja kooliteatri trupptide juhtidele, kultuuriministeriumi ning haridusministeriumi valitud töötajatele, festivalil osalevatele ning mitteosalevatele teatritele, pakkudes võimalust nautida kvaliteetset lastele ja noortele suunatud teatrielamust nii Eesti kui ka välismaistelt teatritruppidelt. Samuti osalemisvõimalust erinevates töötubades, mis pakkusid head enesetäiendamise võimalust.

Koostöös turundusjuhiga otsustasime kasutada ka Eesti Rahvusringhäälingu pakutavat võimalust edastada üritust tutvustav videoklipp ETV ja ETV2 kultuuriteadete programmis ning raadioklipp Vikerraadio ning Raadio2 kultuuriteadete programmis. Samuti lisasime festivali informatsiooni erinevatesse kultuurisündmuse kokku koguvatesse veebiportaalidesse. Samuti püüdsime järjepidevalt aktiivsed hoida nii ASSITEJ Eesti Keskuse ametliku Facebooki lehe, Instagrami lehe kui ka kodulehe.

Tänu turundusjuhi tublile tööle õnnestus festivalil saada hulganisti eelkajastust erinevates veebiväljaannetes ning tutvustada NAKS festivali eesmärki ning programmi nii Kuku raadio saates „Publikumärk” kui ka Raadio Elmar hommikuprogrammis.

Festivali toimumisperioodil ei olnud kahjuks ühelgi ajakirjanikul võimalik kohal viibida, kuid turundusjuht jälgis seetõttu hoolikamalt, et meie sotsiaalmeedia kanalites jagatav info oleks pidevalt asjakohane ning uuendatud. Festivali järel ilmus Eesti Päevalehes Keiu Virro sulest artikkel, mis võttis kenasti kokku kolme päeva jooksul nähtud erinevad lavastused ning loo autori mõttes laste- ja noorteteatri arenguvõimalustest.

2.1.4 Festivali meeskond

Meeskond on inimeste ühendus, kes piiratud ajaperioodi jooksul tegutseb üheskoos kindla eesmärgi saavutamise nimel. Meeskonnatöö on tegutsemisviis, mille abil meeskond oma eesmärgile jõuab. (Järv, Männamaa 1995) NAKS 2018 põhimeeskonna moodustasid kuus Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemias õppivat tudengit. Lisaks panustasid korraldusse festivali toimumise ajal Viljandi kultuuriakadeemia esimese kursuse tudengid.

Ametikohtade positsioonid jagunesid järgmiselt:

Projektijuht – Helina Teppan

Programmijuht – Margus Christopher Kalda

Tehnikajuht – Sander Aleks Paavo

Sponsorlus- ja logistikajuht – Henri Karmiste

Müügijuht – Marii Ingriin Saaremäe

Turundus- ja meediajuht – Johanna Kollom

Festivali kujunduse eest vastutas Carmen Seljamaa.

Projektigrupi suuruse määramisel tuleks arvestada tööde hulka, tegutsemise efektiivsust, projekti ulatust ning ekspertide vajadust. Projektigrupi tegutsemise efektiivsus on lähedalt seotud projektigrupi suurusega. Väga väikeste projektigruppide (2-3 liiget) puhul tuleks arvestada, et tööde tegemine võib võtta rohkem aega, kõik valdkonnad ei saa kaetud ning puuduvad eksperdid probleemide lahendamiseks.

Liiga suure projektigrupi (12-15 liiget) puhul tuleks arvestada, et tegevuste planeerimine võib olla raskendatud, meeskonnaliikmed ei pruugi omavahel läbi saada ning vajalik info liikumine meeskonnas on raskendatud. (Perens 2017)

Projektimeskonna loomisel lähtusingi ennekõike erinevatest festivali korralduse valdkondadest, kuhu otsisin sobivate teadmiste ning mõningate varasemate kogemustega või valdkonnaga varasemalt mingilgi moel kokku puutunud inimest. Soovisin hoida meeskonnaliikmete arvu võimalikult väiksena, et ei tekiks olukorda, kus vajalik info ei jõua õige inimeseni ning vähendada seeläbi ka võimalikke esilekerkivaid probleeme meeskonnaliikmete omavahelises suhtluses. Tagantjärele vaadates oleksin siiski pidanud leidma turundus- ja meediajuhile abilise, kuna töökoormus muutus festivali lähenedes üha suuremaks ning mõni teine inimene ei pruugi tulevikus säärase koormusega toime tulla.

Enne kellegi nimetamist vastavale ametikohale viisin kõigi kandidaatidega läbi ka kohtumise, kus tutvustasin ASSITEJ Eesti Keskuse tegevust ning eesmärke, festivali olemust ja eesmärke, üldist ajakava ning tutvustasin lähemalt ka minu ootusi valdkonnajuhtidele ning meeskonnatööl. Võimalikud kandidaadid said samuti võimaluse küsida küsimusi nii ASSITEJ tegevuse kui ka festivali korralduse kohta ning seejärel ka järelemõtlemise aega, kas soovivad meeskonnaga liituda või mitte. Kõik kandidaadid, kelle poole pöördusin pakkumisega liituda meeskonda, võtsid selle ka vastu.

Töökirjeldus sisaldab töö funktsioone, kohustusi ja vastutust, töötingimusi ning alluvusvahekordi. Töö komponendid tuleks loetleda tähtsuse järjekorras. (Alas 2001) Projekti planeerimisetapis ning enne võimalike meeskonnaliikmetega kohtumist koostasın vastavalt igale ametikohale ka ametijuhendid, milles loetlesin üles kõikvõimalikud tööülesanded, millega juht tegelema peaks. Ametijuhendi koostamisel lähtusin aasta varem ASSITEJ festivali projektijuhi Marii Reini tehtud juhenditest, mida täiendasin vastavalt kogemustele ning tähelepanekutele praktika läbimisel „Teater noorele vaatajale 2017” meeskonnas.

Programmijuhi peamiseks ülesanneteks oli koostada enda tegevusvaldkonna kohta tegevusplaan, kontakteeruda väljavalitud trupptidega, kontrollida ja täiendada teatrite täidetud tehnilised kaardid, panna paika esialgne programm, määrata kindlaks esinemiskuupäevad ning kellaajad, panna paika heli- ja valgusproovide ajad, edastada festivalil osalevatele teatritele, töötubade läbiviijatele ning ümarlaua läbiviijale festivali puudutav info, töötubade, arutelude ja ümarlaua koordineerimine, festivali ajal olla kontaktisik teatritega suhtlemisel ning tagada, et etenduse toimumiseks oleks teatritel kõik vajalik olemas. Pärast festivali ruumide ülevaade, teatrite tänamine ning kokkuvõtete tegemine.

Müügijuhi peamiseks ülesanneteks oli koostada tegevusvaldkonna tegevusplaan, koostada Tallinna linnas ja Harjumaal tegutsevate haridusasutuste (sh õpetajate) kontaktide tabel, kultuuriasutuste kontaktide leidmine, piletimüügi prognoosi koostamine, piletimüügi strateegia koostamine ja elluviimine, piletimüügi korraldamine ja haldamine ning kokkuvõtete tegemine pärast festivali.

Sponsorlus- ja logistikajuhi peamiseks ülesanneteks oli koostada tegevusvaldkonna kohta tegevusplaan, võimalike koostööpartnerite kontaktide leidmine ning nendega ühenduse võtmine, toitlustuse ning majutuse leidmine festivalil osalejatele, koostööpartnerite toodete transpordi eest hoolitsemine, festivaliklubi organiseerimisel abistamine ning pärast festivali koostööpartnerite tänamine ning kokkuvõtete tegemine.

Tehnilise juhi peamiseks ülesanneteks oli koostada enda tegevusvaldkonna kohta tegevusplaan, kontrollida üle teatrite saadetud tehnilised kaardid, abistada ja nõustada tehniliste vajaduste osas, lisatehnika rentimise eest hoolitsemine, etenduspaikade tehnikutega suhtlemine, enne festivali vajaliku tehnika ülesseadmine ja turvalisuse kontrollimine, festivali ajal tehnika eest vastutamine ning vajadusel teatrite abistamine tehnilistes küsimustes. Pärast festivali renditud tehnika tagastamine ning kokkuvõtete tegemine.

Turundus- ja meediajuhi peamiseks ülesanneteks oli koostada enda tegevusvaldkonna kohta tegevusplaan, leida festivali jaoks kunstiline juht, planeerida ja ellu viia video- ja reklaamklipi tootmine, turundus- ja meediaplaani koostamine ning elluviimine, sotsiaalmeedia kanalite haldamine, kodulehe haldamine, koostööpartnerite tänamine ning kokkuvõtete tegemine.

Tööjaotuse seisukohalt vastutas iga juht enda valdkonna ajakava planeerimise ning tööülesannete täitmise eest. Vastavalt kokkulepitud aegade tagant andis iga valdkonna juht enda edasiminekutest ning võimalikest muredest või probleemidest teada projektijuhile, kellega koos ka lõplikud otsused vastu võeti ning probleeme lahendati. Samuti perioodiliselt toimunud koosolekutel, mis enamasti leidsid aset videovestluste kaudu, said võimaluse kõik meeskonnaliikmed jagada enda tegevuste ülevaadet ka ülejäänud meeskonnaga.

Meeskonnajuhtimisel püüdsin lähtuda Landsbergi (2003) ERVK-mudelist (eesmärk, reaalsus, võimalused, kokkuvõte). Projektijuhina püüdsin keskenduda korraga ühele kindlale probleemile ning kuulata ära meeskonnaliikme mure, mis probleemi põhjustas. Pakkuda võimalikult toetavat suhtumist ning anda võimalus esmalt meeskonnaliikmele lahenduse leidmiseks. Kuulata ära meeskonnaliikme võimalikud lahendused probleemiga tegelemiseks ning pakkuda enda abi ning teadmisi varasematest kogemustest, kuid jätta lõplik lahenduse elluviimine siiski meeskonnaliikme hooleks. Pärast mõningase aja andmist kontrollida, kas probleem sai lahendatud ning hoida ennast jooksvalt kursis, kuidas asjad edasi kulgesid.

2.1.5 Festivali riskianalüüs

Projekti risk on sündmus või asjaolu, mis võib mõjutada projekti eesmärkideni jõudmist kavandatud aja, ressursside ja eelarvega. Uudsuse tõttu ei ole täielikult riskivabaks võimalik muuta mitte ühtegi projekti. Iga projekti korral on aga tähtis riskijuhtimine, et jõuda kavandatud tulemusteni ning suurema tõenäosusega tagada projekti kõigist olulistest nõuetest kinnipidamine, mis on ka lõpptulemi seisukohast oluline tunnus. (Perens 2017)

NAKS 2018 festivali riskianalüüsi (vt Lisa 3) koostamisel lähtusin riskide määratlemisel võimalikest olukordadest, kus riski tegelikult esinemisel kannataks meeskonnaliikmete vaimne ja füüsiline tervis, festivali publiku heaolu ning festivali toimumine, maine ning finantsilised vahendid.

Projektijuhi seisukohast olid antud valdkondi puudutavad riskid kõige realistlikumad ning ohtlikumad ning vajasisid seetõttu ka selgelt ja üheselt arusaadavana sõnastamist, kavandamist ning juhtimist.

Pärast esialgse riskiplaani moodustamist töötasime selle ühiselt läbi ka kogu meeskonnaga ning planeerisime ühiselt ka valdkonnapõhiselt igale riskile vastutajad. Samuti viisime ellu mõned muudatused sõnastuses, võimalikes lahendustes ning lisasime juurde võimalikke riske, mida esialgses plaanis kirjas ei olnud. Lahenduste leidmisel toetusime kõik enda varasematele kogemustele.

Riskiplaani (vt Lisa 3) alusel olid kõige suuremateks riskideks:

- probleemid tehnikaga,
- saalid jäävad tühjaks (vähene huvi ja osalemine festivalil),
- välistruppide lennud tühistatakse ja/või lükatakse edasi,
- teatritrupp tühistab tuleku,
- keegi publikust saab festivali ajal etenduspaikades vigastada (libiseb, komistab),
- traumade tekkimine töötubades (põrutused, luumurrud),
- festival ei saa piisavalt kaasfinantseeringut,
- festivalil osalejate majutus tühistatakse, broneeritakse valessti/üle.

Projekti planeerimise ja elluviimise protsessi käigus tegelikkuses esinesid kõigest kaks riski kõigist planeeritutest. Üks teatritrupp tühistas enda tuleku festivalile, mille lahendasime koos meeskonnaga, muutes festivali programmi ning müües juba ostetud piletid soovijatele tagasi või asendades mõne teise sobiva etenduse piletiga. Teise riskina avaldus majutuse valessti broneerimine, mis oli tingitud asjaolust, et majutusasutuse ning festivali broneeringu haldaja ei olnud piisavalt varakult edasi andnud infot enda töötajatele, tekitades festivali esimesel päeval probleemi, kus kahe ühekohaline toa asemel pakuti meile ühte kahekohalist. Suheldes aga veel kord broneeringu haldajaga, sai probleem kenasti lahendatud ning eraldi toad leitud teises organisatsioonile kuuluvas hoones. Teised riskiplaanis välja toodud väiksema riski suurusega ega ka mitte riskiplaanis kajastunud riskid projekti planeerimise ja elluviimise protsessis ei avaldunud.

2.1.6 Festivali sotsiaal-majanduslik mõju

Organisatsiooni tegutsemist ühiskonnas mõjutavad nii makrokeskkond kui ka mikrokeskkond. Makrokeskkond koosneb järgmistest arengueeldustest: rahvusvahelised, majanduslikud, sotsiaalsed, poliitilised ning tehnoloogilised tegurid. Makrokeskkonda organisatsioonid reeglina ise mõjutada ei saa. Mikrokeskkonna moodustavad aga järgmise tegurid: konkurendid, kliendid, tarnijad, regulaatorid ja strateegilised liitlased. Mikrokeskkond on keskkond, mida organisatsioonil on tänu läbimõeldud tegevuste ning langetatud valikute abil võimalik osaliselt muuta. (Kreegimäe 2012)

ASSITEJ Eesti Keskuse tegevust mõjutavad makrokeskkonna faktoritest enam rahvusvahelised, majanduslikud ning sotsiaalsed tegurid. Üks olulisi faktoreid on kindlasti rahvusvahelised arengud, kuna organisatsiooni üks eesmärkidest on arendada rahvusvahelisi suhteid ning tutvustada Eesti lasteteatrit välisriikides. Erinevate välispoliitikat puudutavate seaduste vastuvõtmine või kehtetuks tunnistamine mõjutaks ka küllaltki otseselt organisatsiooni tegevust. (Teppan 2018)

Organisatsiooni tegevust mõjutaksid samuti suuresti majanduslikud muutused ühiskonnas. Palgataseme tõus või langus, töötuse suurenemine või kahanemine mõjutavad inimeste käitumist kultuuritarbimise osas, mis mõjutaks ka lasteteatri etendusi külastavate inimeste arvu ning seeläbi mõjutaks ka organisatsiooni tegevust. (Teppan 2018)

Sotsiaalsetest teguritest mõjutavad ASSITEJ Eesti Keskuse tegevust enim elanike arvu muutus ning elustiili ja hoiakute muutumine. Elanike arvu muutus võib kaasa tuua organisatsiooni jaoks kas võimaliku vaatajaskonna suurenemise või siis vastupidiselt vähendada võimaliku vaatajaskonna arvu ning on seega ka mõjutavaks teguriks organisatsiooni tegevusele. Inimeste elustiili ja hoiakute muutumine võib kaasa tuua sarnase tulemuse nagu elanike arvu muutumine – vaatajaskonna arv võib suurenedada või hoopiski väheneda vastavalt sellele, kas inimeste huvi teatri vastu jääb püsima, tõuseb või halvimal juhul langeb. (Teppan 2018)

ASSITEJ Eesti Keskuse mikrokeskkonda mõjutavad enim konkurendid, tarnijad ning strateegilised liitlased. Organisatsiooni konkurentideks on teised lasteteatri festivalid „Savilind” ja „Kanutiaia Kann”, teatrifestivalid „Draama”, „Talveöö unenägu” ja

„NuQTreff”. Lisaks teatrivaldkonna festivalidele on organisatsiooni konkurentideks ka teised kultuurisündmused, mis toimuvad samal ajal, kui ASSITEJ Eesti Keskus korraldab NAKS festivali ning teisi projekte. Konkurentide mõju organisatsiooni tegevusele väljendub sarnase sihtgrupi jagamises ning etenduspaikade valiku vähenemises. (Teppan 2018)

Organisatsiooni tegevust mõjutab otseselt ka tarnijate olemasolu. Tarnijateks antud valdkonna puhul on erinevad teatrid, kes toovad välja uusi lavastusi ning esitavad neid avalikkusele. ASSITEJ Eesti Keskuse tegevus on otseselt seotud lastelavastuste tutvustamisega ning seetõttu on organisatsiooni toimimiseks vajalik teatrite olemasolu, kes mängivad erinevaid lastelavastusi.

ASSITEJ Eesti Keskuse tegutsemise põhjuseks on lasteteatri tutvustamine. Selline tegevus saab toimuda aga tänu koostööpartneritele nii Eestist kui erinevatest riikidest üle maailma, kes jagavad samu eesmärke ning tegutsevad koos nende eesmärkide saavutamise nimel. Strateegiliste liitlaste olemasolu aitab organisatsioonil saavutada nende püstitatud eesmärke, mis on samal ajal ka organisatsiooni peamiseks põhjuseks tegutsemiseks. (Teppan 2018)

3. NAKS 2018 TULEMID

Festivali ettevalmistus- ning planeerimisprotsessi käigus tundsin ennast projektijuhina enesekindlana ning seda väga palju suuresti tänu meeskonnale. Usun, et kõikvõimalike ülesannete detailselt kirjapanek, läbi rääkimine ning vajadusel muutmine aitas oluliselt kaasa ka festivali edukaks toimumiseks. Planeerimisprotsessi käigus ilmnis mõningaid probleeme, ennekõike osalevate teatrite soovides ning mitmeid ebakõlasid tekkis ka keelebarjääri tõttu välistruppidega suhtlemisel. Probleemid said aga kenasti lahendatud ning lõpptulemusena jäid ka teatrid festivali korraldusega üldjoontes rahule. Festivali toimumise ajal teadis iga meeskonnaliige, millised on kellegi konkreetset ülesanded ning kelle poole mingi kindla murega pöörduda tuleks. Tänu sellele laabusid festivali kolm päeva ilma ühegi õnnetuse, äparduse ning hilinemiseta. Kõik etendused algasid õigel ajal, programm jooksis valatult, publik lahkus saalist rõõmsate emotsioonidega ning teatrid ning koostööpartnerid olid tänulikud korraldajate täpsuse ning tehtud pingutuste üle.

NAKS 2018 festivali eesmärk oli pakkuda ülevaadet kvaliteetsest Eestis pakutavast lastele ja noortele suunatud teatrirepertuaarist ning tutvustada välismaiste truppide loomingut eesti publikule. Festivali jooksul toimunud kaheksa professionaalse Eesti teatri lavastust ning kaks professionaalse välistruppide lavastust minu hinnangul seda eesmärki ka täitsid. Festivali teiseks sisuliseks eesmärgiks oli viia kokku haridus- ja kultuuritöötajad teatritegijatega, et suurendada kvaliteetsete etenduste tellimist kultuuriasutustesse ning koolidesse ja lasteaedadesse. See eesmärk ei saanud kindlasti täidetud sellisel viisil, nagu me lootnud olime. Õpetajate osalemine festivalil oli väga tagasihoidlik, pigem külastati enda klassiga ühte kindlat etendust ning seejärel lahkuti. Antud eesmärgi mittetäitumine võis suuresti tuleneda asjaolust, et kooliperioodil ei ole võimalik õpetajatel võtta kolm päeva töölt vabaks, et tulla ennast täiendama ning võtta osa kogu festivali programmist.

Külastatavuse seisukohast täitusid ainult mõned prognoosid, mille planeerimisprotsessi alguses paika panime. Prognooside tegemisel lähtusime 2017. aasta festivali külastatavuse arvudest ning arvestasime asjaolu, et Tallinna linnas on elanikkonna arv Eesti lõike kõige suurem ning seetõttu võiks ka festivali külastajate arv tõusta suuremaks kui eelnevatel aastatel. Aruteludele ootasime 40 inimest ning külastas reaalselt 72 inimest. Ümarlauda ootasime 50 inimest, kuid reaalselt külastas 31 inimest. Festivaliklubidesse ootasime osalema 50 inimest, kuid reaalselt külastas 42 inimest. Töötubadesse ootasime 60 inimest, kuid reaalselt külastas 37 inimest. Etendusi kokku ootasime külastama 700 inimest ning reaalselt külastas 709 inimest. Publiku loenduse arvudesse tuleks suhtuda kriitiliselt, kuna festivalist võtsid osa ka mitmed passiomanikud, kes võtsid osa kogu festivali programmist. Väiksem külastajate arv, kui algselt prognoositud sai, võis tuleneda mitmest erinevast põhjusest. Meie turundustegevused ei jõudnud siiski õigete sihtgruppideni, festivali piletimüük jäi klientide jaoks segaseks, kuna me ei kasutanud mõnda populaarset piletimüügikeskkonda, vaid müüsimise pileteid meili vahendusel, festivali programmis olnud lavastused ei pakkunud meie sihtgruppidele nii suurt huvi, kui arvanud olime. Võrdlemisi väiksem publikuhuvi, millega arvestanud olime, tingis ka erinevuse piletimüügi prognoosi, mis õnneks eelarvet lõhki ei ajanud, ning erinevate kulutuste kokkuhoidmise näol, ei jäänud festivalile üles ka ühtegi võlga.

Külastajate ning festivalist osavõtjate seas viisime meeskonnaga pärast festivali lõppu läbi rahulolu-uuringu Google Documents platvormi abil. Kuue palli skaalal jäi 38% osavõtnutest täielikult festivali korraldusega rahule ning ülejäänud 62% jäid väga rahule. Kõige vähem publikule meeldinud lavastus festivali programmis oli Soome tantsuteatri Hurjaruuth lavastus „Flora ja Fauna” ning rohkem kiideti aga VAT Teatri lavastust „Kas kalad magavad?”, Kuressaare Linnateatri „Persona”, Taani teatritrupi Batida „A Man called Rolex” ning Musta Kasti „Prohvet” lavastust. Üldjoontes tuli aga publikult kiitust, et programmis leidis etendusi erinevatele vanuseastmetele ning ka erineva žanriga lavastusi. Töötubade ning arutelude teemade ning läbiviijatega jäädigi samuti rahule ning ühtegi pretensiooni ei esitatud. Ümarlaua kohta toodi välja märkus, et teema oleks võinud olla kitsamalt piiritletud. Festivalist osavõtjad hindasid ettevalmistusperioodi edukalt kordaläinuks, küsimused said kiire vastuse ning kontaktisikud oli pidevalt kättesaadavad ning abivalmis.

Meeskonnaliikmed täitsid kõik pärast festivali samuti tagasisideankeedi, mille ühiselt ka üle vaatasime ja kokkuvõtteid tegime. Meeskonna ühine arvamus oli, et kogu töö sujus ilma komplikatsioonideta, kuna liikmed said omavahel vabalt suhelda ning tööõhkkond oli vaba ning toetav. Isiklike saavutustena tõid meeskonnaliikmed välja eneseväljenduse oskuse paranemise, meeskonnas töötamise oskuse paranemise, inglise keeles rääkimise ja kirjutamise oskuse paranemise ning vastutuse võtmise. Keskmiselt hindasid kõik meeskonnaliikmed enda tööd kas hea või väga hea kriteeriumi alusel ning kõik leidsid, et ruumi areneda on ning alati on võimalik asju veel paremini korraldada.

Teised meeskonnaliikmed hindasid projektijuhi tööd kõrgelt. Meeskonnaliikmete sõnul suutis projektijuht tekitada esimesest kohtumisest alates meeldiva õhkkonna ning suhtus kõigisse professionaalselt, selgitas tööülesandeid ning ootusi detailselt, pakkus abi ning nõu igati, näitas välja hoolivust ja mõistmist, kuid oli sealjuures ka otsekohene ning aus. Ise projektijuhina tegutsedes seisin alatihi olukorra ees, kus pidin tagasi hoidma enda soovi teiste ülesandeid ise ära teha ning soovi suruda peale enda tööritmi. Õnneks sai kiiresti selgeks, et kõik liikmed, kelle enda meeskonda valisin, suudavad tähtaegadest kinni pidada, on kompetentsed ning suudavad võimalikke probleeme lahendada ja vastutust võtta.

3.1 Eneserefleksioon

Alustades enda õpinguid Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemias, teadsin esimesest päevast peale, et soovin tulevikus keskenduda rohkem teatrimaailma korraldusse ning anda enda panus antud valdkonna toimimisse ning arengusse. Õppimine rakenduskõrgharidusliku eriala, andis lisaks laiapõhiste teoreetiliste teadmiste hulganisti ka praktilisi oskusi, mida oli võimalik omandada nii loengutes, praktikumides kui ka praktikate käigus. Õppekavas ettenähtud spetsialiseerumispraktika läbisin samuti ASSITEJ Eesti Keskuses, töötades 2017. aastal festivali „Teater noorele vaatajale 2017“ turundus- ja meediajuhina, mis andis mulle esmased teadmised projekti eesmärkidest, tegevustest ja ülesehitusest ning praktilisi oskusi töötada meeskonnas, vastuta suure hulga ülesannete eest, arendada enda suhtlusoskust ning suurendas hulganisti julgust tegelemaks ülesannetega, millega varasemalt suurem kokkupuude puudus.

Alustades töötamist ASSITEJ Eesti Keskuses projektijuhina tundsin ennast esimesest päevast peale enesekindlana, et saan antud ametikohal hakkama, kuna festivali töökorraldusprotsess oli juba veidi tuttav, enda nõu ja teadmisi pakkusid 2017 aasta aset leidnud festivali meeskonnaliikmed ning ASSITEJ enda juhatus oli samuti väga toetav ning abivalmis, võimaldades ligipääsu kõigile korraldusprotsessis vajaminevatele dokumentidele, kontodele ning informatsioonile. Samuti aitas korraldusprotsessi käigus minu enesekindlust hoida ning tõsta asjaolu, et tegin enne iga otsuse vastu võtmist suurel hulgal eeltööd, kontakteerusin vajadusel õigete inimestega, et asju üle täpsustada ja vajadusel ka nõu küsida ning pidasin igal ajahetkel silmas kogu festivali üldkorraldust ning lõpptulemi eesmärkide saavutamist.

Projekti planeerimisprotsessi käigus ilmnis probleeme pigem väga harva ning kui ilmnis, siis oli enamasti tegemist väikeste apsakatega, millele lahenduste leidmine käis kiiresti. Suurimateks mure tekitamise allikateks olid enamasti festivalil osalevad teatrid, kellele meeldis asju üle täpsustada erinevate inimestega, kas siis projektijuhiga, programmijuhiga või mitmel korral isegi ASSITEJ mõne liikmega, kuna tuttavad oldi omavahel juba aastaid. Info jagamine aga erinevatele inimestele, kaasa arvatud ka inimestele, kes tegelikkuses festivali korraldusega kuidagi otseselt seotud ei olnud, tekitas mitmel korral infosulu ning segadusse ajava olukorra, mille lahendamine polnud õnneks keeruline vaid pigem aeganõudev. Inimestele, kes polnud korralduse otseselt seotud tuli meenutada, et palun suunake festivali korraldust puudutavad küsimused edasi meeskonnaliikmetele, et vältida valeinformatsiooni ning mitte teostatavate lubaduste andmist, samuti tuli teatritele meenutada, kellega neil on võimalik murede, soovide või ettepanekute osas ühendust võtta ning loomulikult tuli segasele olukorrale ka lahendus kõigi osapoolte koostööna leida ning vajalik info taaskord ka kõigile üle korrata. Kõigi suhtlust puudutavate muredega tegelemine ning nende lahendamine arendas oluliselt minu kannatlikkust ja oskust kuulata ning tuletas korduvalt meelde, et mitte kunagi ei ole võimalik asju liiga palju üle täpsustada, isegi kui see tekitab minus endas tunde, et koorman inimesi liialt informatsiooniga.

Kõige suuremateks õppekohtadeks, mida projektijuhina omandasin, olid kindlasti meeskonna koostamine ja juhtimine, meeskonna usaldamine, suuremahulise eelarve koostamine, haldamine ning täitmine, lepingute koostamine ning kõigi koostööpartneritega siiski suhtlemine ilma suuremahulise sekkumiseta valdkonnajuhi tööülesannetesse.

Oluliselt arendas projektijuhi töö minu pingetaluvust, detailidele tähelepanu pööramist ning erinevate valdkondade ülesannete korraga koordineerimist ning haldamist. Samuti sain väga hea praktika n-ö tellimusprojekti eestvedamises, kuna tegemist oli ASSITEJ Eesti Keskuse festivaliga ning festivali sisulised eesmärgid ning kontseptsioon tuli nende poolt ning minu ülesandeks oli see panna võimalikult toimuvasse ja reaalselt teostatavasse vormi, mille lõpptulemusega oleksid rahul kõik osapooled.

Projektjuhina tegutsedes seadsin endale isiklikuks eesmärgiks olla alati enda meeskonnaliikmete jaoks olemas, kuna tihti meeskonnas töötades tunnen ise puudust võimalusest pöörduda abi saamiseks projektijuhi poole. Soovisin, et meeskonnaliikmed saaksid julgelt igal ajahetkel mulle vajadusel helistada, kirjutada või reaalselt näost-näku kokku saada ning küsida abi või nõu, jagada enda häid või halbu uudiseid, kui neile selleks kordagi vajadus peaks tekkima. Lugeses meeskonnaliikmete tagasisidet, siis usun, et suutsin enda eesmärgi saavutada ning suurendasin seeläbi ka meeskonnaliikmete omavahelist avatud ning toetavat läbisaamist. Usun, et projektijuhil lasub oluline ülesanne pöörata tähelepanu igale meeskonnaliikmele individuaalselt, võtta aega, et rääkida nii hästi kui halvasti minevatest asjadest ning mitte täielikult keskenduda iga vestluse ajal ainult üritust puudutavale vaid tunda huvi ka meeskonnaliikme üleüldise käekäigu vastu.

Festivali korraldus- ning elluviimisprotsessile tagasi vaadates tunnen, et suutsin hästi hakkama saada erinevate dokumentatsioon puudutavate ülesannetega, koostada ning hallata suuremahulist eelarvet ning võimaldada meeskonnaliikmetele vabadust tegelemaks iseseisvalt tööülesannete täitmisega, pakkudes seejuures alati vajadusel toetust ning abi. Isiklikus pildis arenes kindlasti minu delegeerimisoskus, kannatlikkus, oskus märgata ning keskenduda detailidele, oskus ennast vajadusel kehtestada, oskus öelda vajadusel ei ning oskus kuulata. Usun, et suutsin enda tehtud tööga panustada oluliselt laste- ja noorteteatri valdkonna arengusse, võimaldades meie järelkasvul nautida kolme päeva jooksul kvaliteetseid, meelelahutuslikke ning hariva sisuga lavastusi.

Minu kui projektijuhi hinnangul tuleks järgmiste rahvusvaheliste lastele ja noortele suunatud teatrifestivalide puhul jälgida järgmist:

- Läbi mõelda, kuidas on korraldatud etenduste tõlkimine väliskülaliste jaoks ning hoolitseda kindlasti ka selle eest, et väliskülalistel oleks võõrkeelt soravalt kõnelev saatja.
- Otseturunduse puhul luua ka suurem isiklik kokkupuude. Külastada koole, tutvustada õpetajatele näost näkku, mis festivaliga on tegemist. Luua rohkem atraktiivseid videoklippe sotsiaalmeedia jaoks (näiteks koostöös teatrite ning näitlejatega), mis tutvustavad festivali.
- Programmi koostamisel arvestada sisse ka transpordile kuluv aeg, mis kulub ühest etenduspaigast teise liikumiseks. Arvestada programmi sisse pikemaajalised lõunapausid ning puhkepausid.
- Leida festivalile eestvedaja, kes juhataks etendused sisse ning välja, hoiaks küllastajaid kursis, mis on festivali programmis järgmine tegevus, et säilitada üldine festivali meeleolu.
- Leida meeskonda inimesed, kes on pühendunud festivali eesmärkide saavutamisesse, keda on võimalik usaldada, kes peavad kinni tähtaegadest ning pakuvad ise välja võimalikke ideid ning lahendusi, on toetavad teiste meeskonnakaaslaste suhtes ning aktsepteerivad projektijuhi korraldusi ning rolli.

KOKKUVÕTE

Töö annab ülevaate minu loov-praktilisest lõputööst „Rahvusvaheline teatrifestival NAKS 2018 noorele vaatajale”, mis oli järjekorras 14. teatrifestival, mida ASSITEJ Eesti Keskus korraldas ning mis leidis aset kolme päeva jooksul (31. oktoober–02. november 2018) Tallinnas Piip ja Tuut Mängumajas, Sõltumatu Tantsu Laval, NUKU Teatris, Tallinna Linnateatris ning VAT Teatris. Kolme päeva jooksul pakkus festivali programm nii kaheksat Eesti kui ka kahte välismaiste truppide etendust, kolme erinevat töötuba suunatud nii täiskasvanutele kui ka noortele, kolme aruteluringi, kus diskuteeriti nähtud etenduste üle, ühte ümarlauda teemal „Kaasaegne teater ja noor teatrivaataja” kui ka kahel õhtul festivaliklubis koosviibimise võimalust.

NAKS 2018 festival pakkus kvaliteetset ülevaadet nii kodumaisest kui välismaisest laste ja noorte teatrivaldkonnas valitsevast olukorrast. Festival pakkus töötubade ning arutelude näol võimalust kõigile huvilistele enesetäienduseks. Arutelude ning ümarlaua näol pakkus festival võimalust kaasa rääkida ning arutleda laste- ja noorteteatri valdkonna üle, märgata puudujääke, edasiminekuid, õnnestumisi ning nurjumisi. Festivali külastas kolme päeva jooksul üle seitsmesaja inimese, töötubadest võttis osa üle kolmekümne inimese, aruteludest võttis osa üle seitsmekümne inimese, ümarlauast võttis osa üle kolmekümne inimese ning festivaliklubidest võttis osa üle kolmekümne inimese.

NAKS 2018 projektijuhina sain praktikas rakendada kõiki enda ülikooli neljal aastal kogutud teoreetilisi ning praktilisi teadmisi. Arendada enda oskust organisatsioonikäitumisest, personalijuhtimisest, meeskonna koostamise ja juhtimise alal, hallata suuremahulise eelarve koostamist ning täitmist, arendada enda oskusi töötamaks pingelistes ning stressirohketes olukordades.

ASSITEJ Eesti Keskus otsustas korraldada festivali üle mitmete aastate taas rahvusvahelisena ning uue nimega. Tänu kompetentsele, missioonitundega ning edasipüüdlikule meeskonnale sai antud festival üldse toimuda.

NAKS 2018 on võimalik korraldada veelgi suuremalt ning Eesti on kindlasti sihtkoht, kuhu välisriikide teatritrupid soovivad enda etendusi mängima tulla. Kasutades ära kõikvõimalikku potentsiaali, mida pakub Eesti ja Tallinna logistiline asupaik, Eesti teatrite omavaheline koostöösuhete võrgustik, ASSITEJ Eesti Keskuse koostöösuhete võrgustiku nii Eestis kui ka välismaal on kindlasti võimalik pakkuda Eesti publikule veelgi suuremat võimalust nautimaks laste ja noorte teatrit, tänu millele jääb püsima ka lootus, et nooremad põlvkonnad õpivad teatrikunsti hindama ning Eesti teatrikuultuur jääb seeläbi püsima veel paljudeks aastateks.

KASUTATUD ALLIKAD

50th anniversarymovie. *s.a.* ASSITEJ International kodulehekül. <http://www.assitej-international.org/en/2015/04/50th-anniversary-movie/> (24.03.2019)

Ajalugu. *s.a.* ASSITEJ Eesti Keskuse kodulehekül. <http://www.assitej.ee/ajalugu/> (21.03.2019)

Alas, R. 2001. Personalijuhtimine. Tallinn: Kirjastus Külim

ASSITEJ Eesti Keskus kodulehekül. *s.a.* <http://www.assitej.ee/> (21.03.2019)

ASSITEJ Eesti Keskus. *s.a.* Eesti Teatriagentuuri kodulehekül. http://www.teater.ee/teater_eestis/teatriorganisatsioonid/ASSITEJ_Eesti_Keskus.theatre_id-50 (21.03.2019)

ASSITEJ International kodulehekül. *s.a.* <http://www.assitej-international.org/en/> (24.03.2019)

ASSITEJ Members. *s.a.* ASSITEJ International kodulehekül. <http://www.assitej-international.org/en/assitej-in-the-world/the-national-centres/> (24.03.2019)

Järv, L., Männamaa, I. 1995. Näpunäiteid meeskonnatööks. Meeskonnatöö. Koostatud Eesti koolidevahelise simulatsioonimängu "ÜRO maailma peeglis" osalejatele. <http://hexagon.fi.tartu.ee/~laur/papers/teamwork.html> (03.04.2019)

Kolb, B.-M. 2005. Kultuuriturundus. Tartu: Atlex.

Kreegimäe, K. 2012. Organisatsiooniõpetus. Organisatsiooni keskkond.
<https://organisatsioon.weebly.com/organisatsiooni-keskkond.html> (16.04.2019)

Kultuurpoliitika põhialused aastani 2020. s.a.
<http://www.kul.ee/sites/kulminn/files/kultuur2020.pdf> (16.04.2019)

Kuusik, A., Virk, K., Aarna, K., Sepp, L., Seppo, M., Mehine, T., Prinsthal, I. 2010.
Teadlik turundus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Landsberg, M. 2003. Juhendamise kunst. Tallinn: Varrak Kirjastus

Lavastused sihtgruppide järgi. 2017. Statistikaameti kodulehekülj.
http://statistika.teater.ee/stat/stat_filter/show/productionsTargetGroup (08.05.2019)

MTÜ ASSITEJ Eesti Keskuse põhikiri. 2006.
<https://drive.google.com/file/d/0B8ASBxVmggzLZ25ZbER3eC0yck0/view> (08.04.2019)

Noorkõiv, R. 2002. Kohaliku omavalituse arengukava koostamise soovitused.
Siseministerium. Tallinn-Tartu: AS Triip.

Perens, A. 2001. Projektijuhtimine. Tallinn: Kirjastus Külim.

Perens, A. 2017. Projekti- ja protsessijuhtimise käsiraamat. Ptk 1-12. [E-raamat]. AS
Äripäev.

Salla, S. 2001. Projekti planeerimine ja juhtimine. Täiendav loengumaterjal projektijuhtimise eriala üliõpilastele. Tallinn: TPÜ Kirjastus.

Salla, S. 2007. Projektijuhtimine. Praktiline käsiraamat projektide ettevalmistamisest koos näidisprojektidega. Tallinn: TLÜ Kirjastus.

Siilbek, M. 2014. Tee nii. Projektijuhtimise konspekt. ERE koolitused ja konsultatsioon. Tallinn.

Teppan, H. 2018. Spetsialiseerumispraktika MTÜ ASSITEJ Eesti Keskuse festivalil „Teater noorele vaatajale 2017“. [Praktikaaruanne]. Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia.

Pressile kutsete saatmine															Johanna
Reklaamtrükiste koostamine koostööd kunstilisejuhiga, trükki saatmine															Johanna
Reklaamtrükiste linnaruumi paigaldamine															Johanna
Pressi/koostööpartneritega suhtlemine															Johanna
Kutsete laiali saatmine külalistele															Helina
Meeskonna ülesannete täitmise kontrollimine															Helina
Koosolekute korraldamine ja ellu viimine															Helina
FESTIVAL															Helina, Margus Christopher, Sander Aleks, Henri, Johanna, Marii Ingrid
Partnerlussuhete lõpetamine															Helina, Margus Christopher, Henri, Johanna, Marii Ingrid
Arvete tasumine															Helina
Kokkuvõtete/aruanete tegemine															Helina, Margus Christopher, Sander Aleks, Henri, Johanna, Marii Ingrid

Lisa 2 NAKS 2018 eelarve

KULUD						
KULU LIIK	ÜHIK	KOGUS	ÜHIKU HIND	PLANEERITUD SUMMA (KM-ga)	TEGELIK	RAHASTAJA
MEESKOND						
Projektijuht	kuu	13	76.92 €	1,000.00 €	920.00 €	Kulka Rahvakultuur + Hasartmängumaksu Nõukogu+ Omafinants
Tehniline juht	kuu	5	100.00 €	500.00 €	800.00 €	Kulka Rahvakultuur
Kujundaja	tükk	1	300.00 €	300.00 €	300.00 €	Hasartmängumaksu Nõukogu
Müügijuht	kuu	8	50.00 €	400.00 €	150.00 €	Omafinants
Programmi koordinaator	kuu	8	50.00 €	400.00 €	150.00 €	Omafinants
Turundusjuht	kuu	8	50.00 €	400.00 €	150.00 €	Omafinants
Sponsorlus/logistikajuht	kuu	8	50.00 €	400.00 €	150.00 €	Omafinants
Vabatahtlik töö	päev	3	66.67 €	200.00 €	150.00 €	Omafinants
Fotograaf	päev	3	150.00 €	450.00 €	450.00 €	Hasartmängumaksu Nõukogu
SAALIDE RENT						
Piip ja Tuut Mängumaja	tund	6	40.00 €	240.00 €	1,120.00 €	Hasartmängumaksu Nõukogu
STL saal	päev	2	300.00 €	600.00 €	480.00 €	Hasartmängumaksu Nõukogu
NUKU ovaalsaal	päev	3	500.00 €	1,500.00 €	0.00 €	Hasartmängumaksu Nõukogu
Tallinna Linnateater	päev	1	800.00 €	0.00 €	800.00 €	Hasartmängumaksu Nõukogu
VAT Teater	päev	2	500.00 €	1,000.00 €	294.90 €	Hasartmängumaksu Nõukogu
TEHNIKA						
Valgustehnika rent	päev	3	133.33 €	400.00 €	251.20 €	Kulka Rahvakultuuri sihtkapital
Helitehnika rent	päev	3	66.67 €	200.00 €	0.00 €	Kulka Rahvakultuuri sihtkapital
Toolide rent	päev	1	48.00 €	0.00 €	48.00 €	Kulka Rahvakultuuri sihtkapital
Haagise rent	tund	1	10.00 €	0.00 €	10.00 €	Kulka Rahvakultuuri sihtkapital
PROGRAMM						
Teatrite honorarid						
Miksteater	korda	1	800.00 €	800.00 €	700.00 €	Kulka Näitekunsti sihtkapital
Lendav Lehm	korda	1	150.00 €	150.00 €	150.00 €	Kulka Näitekunsti sihtkapital
Piip ja Tuut Teater	korda	1	800.00 €	800.00 €	700.00 €	Kulka Näitekunsti sihtkapital
VAT Teater	korda	1	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €	Kulka Näitekunsti sihtkapital
Must Kast	korda	1	1,300.00 €	1,300.00 €	1,450.00 €	Kulka Näitekunsti sihtkapital
NUKU Teater	korda	1	500.00 €	500.00 €	243.00 €	Kulka Näitekunsti sihtkapital

Tsirkusestudio Folie	korda	1	500.00 €	500.00 €	240.00 €	Kulka Näitekunsti sihtkapital
Kuussaare Linnateater	korda	1	1,116.00 €	1,116.00 €	960.00 €	Kulka Näitekunsti sihtkapital
Dance Theatre Hurjaruuth	korda	1	1,100.00 €	1,100.00 €	900.00 €	Kulka Näitekunsti sihtkapital
Batida Theatre	korda	1	1,300.00 €	1,300.00 €	1,300.00 €	Kulka Näitekunsti sihtkapital + Hasartmängumaksu Nõukogu
Midnight Theatre	korda	1	2,000.00 €	2,000.00 €	0.00 €	Kulka Näitekunsti sihtkapital
Töötoad+arutus+tagasiside						
Jaanika töötuba	korda	1	200.00 €	200.00 €	300.00 €	Hasartmängumaksu Nõukogu
Mihkli töötuba	korda	1	200.00 €	200.00 €	200.00 €	Hasartmängumaksu Nõukogu
Kati töötuba	korda	1	200.00 €	200.00 €	150.00 €	Hasartmängumaksu Nõukogu
Keiu töötasu	korda	1	200.00 €	200.00 €	200.00 €	Hasartmängumaksu Nõukogu
Annemari töötasu	korda	1	200.00 €	200.00 €	200.00 €	Hasartmängumaksu Nõukogu
Kirsteni töötasu	korda	1	200.00 €	200.00 €	150.00 €	Hasartmängumaksu Nõukogu
Seminaride, töötubade ja arutluste, festivaliklubi materjalid	tk	3	15.00 €	45.00 €	0.00 €	Omafinants
Autoritasud	tk	1	50.00 €	50.00 €	0.00 €	Piletitulu
Festivaliklubi	päev	2	100.00 €	200.00 €	450.00 €	Piletitulu
SISUSTUS						
Dekoratsioonid	päev	3	33.33 €	100.00 €	150.00 €	Omafinants + Piletitulu
TURUNDUS						
Plakatid	tk	100	1.20 €	120.00 €	78.60 €	(Koostööpartneri kaasfinantseering) - Hasartmängumaksu Nõukogu
Flaierid	tk	150	0.53 €	80.00 €	0.00 €	Koostööpartneri kaasfinantseering
Kavalehed	tk	150	1.67 €	250.00 €	414.00 €	(Tallinna Kultuuriamet) - Hasartmängumaksu Nõukogu
Kaelakaardid	tk	125	0.00 €	0.00 €	236.00 €	Hasartmängumaksu Nõukogu
Reklaamikulud	korda	1	150.00 €	100.00 €	100.00 €	(Tallinna Kultuuriamet) - Rahvakultuur
Piletid	tk	1000	0.04 €	40.00 €	43.00 €	(Tallinna Kultuuriamet) - Hasartmängumaksu Nõukogu
Videoklipp- ja raadioklipp	tk	1	275.00 €	275.00 €	200.00 €	Kulka Rahvakultuuri sihtkapital
TRANSPORT						
Transport	korda	1	400.00 €	400.00 €	321.69 €	Omafinants + Piletitulu
MAJUTUS						
Esinejate, töötubade läbiviijate, korraldajate ööbimine	öö	3	600.00 €	1,800.00 €	1,380.00 €	Hasartmängumaksu Nõukogu

TOITLUSTUS						
St. Patrick	päev	1	333.34 €	333.34 €	295.00 €	Hasartmängumaksu Nõukogu
NUKU Kohvik	päev	1	333.33 €	333.33 €	180.00 €	Hasartmängumaksu Nõukogu
Kivi Paber Käärid	päev	1	333.33 €	333.33 €	143.57 €	Hasartmängumaksu Nõukogu
PLANEERITUD (oodatult ootamatud) KULUD						
Selguvad kulud	tk	1	150.00 €	150.00 €	421.78 €	Omafinants + Piletitulu
MUUD KULUD						
Kontoritarbed	tk	1	40.00 €	50.00 €	0.00 €	Omafinants + Piletitulu
Sidekulud	tk	1	50.00 €	50.00 €	0.00 €	Piletitulu
Raamatupidamine	korda	1	355.00 €	355.00 €	0.00 €	Hasartmängumaksu Nõukogu + Piletitulu
KOKKU:				24,821.00 €	19,480.74 €	

TULUD				
Tulu allikas (rahastaja)	Osakaal	Planeeritud	Tegelik	Osakaal
Omafinantseering (rahaline ning mitterahaline, sh piletitulu)	26%	6,281.49 €	2,155.75 €	11%
HMN kultuur I	32%	7,989.51 €	7,989.51 €	39%
Koostööpartnerite kaasfinantseering	1%	200.00 €	0.00 €	0%
Rahvakultuuri siht II/III jaotus	10%	2,550.00 €	2,550.00 €	13%
Tallinna Kultuuriamet	1%	300.00 €	0.00 €	0%
Näitekunsti siht II/III jaotus	30%	7,500.00 €	7,500.00 €	37%
KOKKU:	100%	24,821.00 €	20,195.26 €	100%

Lisa 3 NAKS 2018 riskianalüüs

Mida arvame juhtuvat?	T	M	Riski suurus (T x M)	Kus?	Millal?	Mida on võimalik teha selle vältimiseks?	Mida teha, kui see siiski juhtub?	Vastutaja	Aeg
Elektri katkestus, probleemid elektriga (tulekahju tekkimise oht)	2	1	2	Etenduspaikades	31. oktoober – 02. november 2018.	1. Kontrollida elektrinõuete täitmist 2. Kontrollida tulekustutite ja tekkide olemasolu ning määrata nende asukoht	1. Kutsuda elektrik 2. Kontakteeruda päästeametiga	1. Projektijuht	5-10 min
Probleemid tehnikaga	3	3	9	Etenduspaikades	31. oktoober – 02. november 2018.	1. Kontrollida, kas olemasolev tehnika on töökorras 2. Kontrollida renditava tehnika korrasolu	1. Rentida uus tehnika 2. Püüda parandada olemasolevat tehnikat	1. Tehnikajuht 2. Projektijuht	30 min – 2 tundi
Raskuste käsitsi teisaldamine (oht tervisele, füüsiliselt raske töö võib tekitada traumasid)	1	2	2	Etenduspaikades	31. oktoober – 02. november 2018	1. Laadida raskused paigaldamis kohale võimalikult lähedale 2. Leida juurde abikäsi raskuste teisaldamiseks ning paigaldamiseks	1. Pakkuda esmast abi 2. Kontakteeruda kiirabiga	1. Tehnikajuht (esmaabi koolituse läbinud), kontakteerub kiirabiga 2. Vabatahtlikud (esmaabi koolituse läbinud)	3- 15 min
Keegi publikust saab festivali ajal etenduspaikades vigastada (libiseb, komistab)	2	3	6	Etenduspaikades	31. oktoober – 02. november 2018.	1. Järelvaatajate rakendamine 2. Esmaabikoti üle kontrollimine, vajadusel täiendamine ning käepärast hoidmine	1. Pakkuda esmast abi 2. Kontakteeruda kiirabiga	1. Müügijuht (esmaabi koolituse läbinud), vajadusel kontakteerub päästeametiga 2. Vabatahtlikud	5-15 min

								(esmaabi koolituse läbinud)	
Traumade tekkimine töötubades (põrutused, luumurrud)	2	3	6	Töötubade toimumis paikades	31. oktoober – 02. november 2018	1. Järelvaatajate rakendamine 2. Esmaabikoti üle kontrollimine, vajadusel täiendamine ning käepärast hoidmine	1. Pakkuda esmast abi 2. Kontakteeruda kiirabiga	1. Müügijuht (esmaabi koolituse läbinud), vajadusel kontakteerub päästeametiga 2. Vabatahtlikud (esmaabi koolituse läbinud)	5-15 min
Laps läheb rahvahulgas kaduma	1	2	2	Etenduspaikades	31. oktoober – 02. november 2018	1. Paluda vanematel enda lapsi hoolikalt jälgida 2. Tutvustada lastele meeskonnaliikmeid, kelle käest on igal hetkel ning iga probleemiga võimalik abi saada	1. Meeskonna abiga otsida kaduma läinud last	1. Turundusjuht 2. Vabatahtlikud	2-10 min
Meeskonnaliikmed ei saa omavahel läbi (konfliktid liikmete vahel)	1	2	2	Eesti	Korraldusperioodi vältel	1. Läbi viia meeskonna kohtumised 2. Läbi viia ühised istumised (vabamas õhkkonnas)	1. Konfliktide lahendamise protsessi abistada osapooli 2. Leida uus meeskonnaliige	1. Projektijuht	1 tund – 1 nädal

Festival ei saa piisavalt kaasfinantseeringut	2	3	6	Tallinn	Korraldus- perioodi vältel	1. Koostada põhjalikud ning detailsed projektitaotlused	1. Koostada uued projektitaotlused järgmistesse taotlusvoorudes e 2. Leida uued kaasfinantseerija d	1. Projektijuht	1 näda 1 – 1 kuu
Saalid jäävad tühjaks (vähene publiku huvi ja osalemine festivalil)	3	3	9	Tallinn	Korraldus- perioodi vältel	1. Koostada ja ellu viia detailne turundus- ja meediaplaan 2. Leida sobivad koostööpartnerid, et jõuda paremini festivali sihtgrupini 3. Koostada ja ellu viia sobiv müügistrateegia	1. Muuta ja parandada turundus- strateegiat 2. Muuta ja parandada müügi-strateegiat	1. Turundusjuht 2. Müügijuht 3. Projektijuht	1 kuu – 4 kuud
Festivaliklubides pakutav catering põhjustab toidumürgituse	1	3	3	Festivaliklubi toimumis paigas	31. oktoober – 1. november 2018	1. Kontrollida, et kõiki hügieeninõudeid täidetakse 2. Pakutavad toidud oleks käideldud vastavalt Veterinaar – ja Toiduameti nõutele 3. Esmaabikoti üle kontrollimine, vajadusel täiendamine ning käepärast hoidmine	1. Pakkuda esmast abi 2. Kontakteeruda kiirabiga	1. Sponsorlusjuht 2. Projektijuht	5-15 min
Festivalil osalejate majutus tühistatakse, broneeritakse valesti/üle	2	3	6	Tallinn	30. oktoober – 2. november 2018	1. Olla pidevas suhtluses festivalil majutust pakkuvate ettevõtetega 2. Leppida kirjalikult kokku majutusettevõtetega (kinnituskirjad/lepingud)	1. Leida uus majutust pakkuv ettevõte	1. Sponsorlusjuht 2. Projektijuht	3 tundi – 1 päev

Festivalil osalejate toitlustus tühistatakse, broneeritakse valesti	1	3	3	Tallinn	31. oktoober – 2. november 2018	1. Olla pidevas suhtluses festivalil toitlustust pakkuvate ettevõtetega 2. Leppida kirjalikult kokku toitlustusettevõtetega (kinnituskirjad/lepingud)	1. Leida uus toitlustust pakkuv ettevõte	1. Sponsorlusjuht 2. Projektijuht	3 tundi – 1 päev
Väliskülaliste lennud tühistatakse ja/või lükatakse edasi	3	1	3	Euroopa/Aasia - Eesti	30. oktoober – 02. november 2018	1. Jälgida lennugraafikut 2. Planeerida väliskülaliste kohale jõudmine varasemaks	1. Abistada uue lennumarsruudi leidmisel	1. Projektijuht	3 tundi – 1 päev
Väliskülaliste tõlgid ei saa festivalist osa võtta (haigestuvad, tühistavad tuleku)	2	2	4	Tallinn	31. oktoober – 02. november 2018	1. Olla pidevas suhtluses väliskülalisi saatvate tõlkidega 2. Leppida kirjalikult kokku tõlkide osalemine festivalil (kinnituskirjad/lepingud)	1. Tõlk aitab leida endale asendaja 2. Projekti meeskond leiab väliskülalisi saatma uue tõlgi	1. Projektijuht	2 tundi – 1 päev
Etenduse algus lükkub edasi (tehnilised probleemid, trupiga seotud probleemid, personaliga seotud probleemid)	2	2	4	Etenduspaikade s	31. oktoober – 02. november 2018	1. Kontrollida üle ajagraafik, kuna ettevalmistused algavad ning pidada ajagraafikust kinni	1. Rentida uus tehnika 2. Suhelda aktiivselt lahenduse leidmiseks trupiga 3. Jaotada vajalikud tööülesanded teiste meeskonnaliikmete vahel ära	1. Tehnikajuht 2. Programmijuht 3. Müügijuht 4. Projektijuht	30 min – 2 tundi

Välistruppide lennud tühistatakse ja/või lükatakse edasi	3	3	9	Euroopa - Eesti	30. oktoober – 02. november 2018	1. Jälgida lennugraafikut 2. Planeerida välistruppide kohale jõudmine varasemaks	1. Asendada teatritupp mõne teise teatritrupiga 2. Muuta programmi 3. Müüa etendusele ostetud piletid publikule tagasi	1. Programmijuht 2. Projektijuht	3 tundi - 1 päev
Teatritrupp tühistab enda tuleku	2	3	6	Eesti	Kogu korraldusperioodi vältel	1. Olla pidevas suhtluses festivalil osalevate teatritega 2. Leppida kirjalikult kokku teatrite osalemine festivalil (kinnituskirjad/lepingud)	1. Asendada teatritupp mõne teise teatritrupiga 2. Muuta programmi 3. Müüa etendusele ostetud piletid publikule tagasi	1. Programmijuht 2. Projektijuht	3 tundi - 1 päev
Keegi teatritrupist haigestub	2	1	2	Tallinn	31. oktoober – 02. november 2018	1. Soovitada külma ilmaga soojalt riidesse panna 2. Süüa palju puu- ja juurvilju (koguda vitamiine) 3. Juua palju teed/kohvi, mis soojas hoiaks	1. Leida koostöös teatriga asendaja 2. Muuta programmi 3. Asendada etendus mõne teise etendusega 4. Jätta etendus ära ning kompenseerida piletite raha publikule	1. Programmijuht 2. Projektijuht	3 tundi - 1 päev

Keegi meeskonnast haigestub	2	1	2	Tallinn	31. oktoober – 02. november 2018	1. Soovitada külma ilmaga soojalt riidesse panna 2. Süüa palju puu- ja juurvilju (koguda vitamiine) 3. Juua palju teed/kohvi, mis soojas hoiaks	1. Meeskonna- liikmetel on kindlaks määratud asendajad	1. Projektijuht	10 min
Keegi vabatahtlikest haigestub	2	1	2	Tallinn	31. oktoober – 02. november 2018	1. Soovitada külma ilmaga soojalt riidesse panna 2. Süüa palju puu- ja juurvilju (koguda vitamiine) 3. Juua palju teed/kohvi, mis soojas hoiaks	1. Vabatahtlike ülesanded jagatakse vastavalt vajadusele ümber	1. Müügijuht 2. Projektijuht	10 min
Töötubade läbiviijad ei ilmu lubatud ajaks kohale	1	2	2	Tallinn	31. oktoober – 02. november 2018	1. Olla pidevas suhtluses festivalil osalevate töötubade läbiviijatega 2. Leppida kirjalikult kokku osalemine festivalil (kinnituskirjad/lepingud)	1. Töötoa läbiviija leiab endale asendaja 2. Varasem töötuba asendatakse mõne teise töötoaga	1. Programmijuht 2. Projektijuht	1 tund
Keegi töötubade läbiviijatest haigestub	2	1	2	Tallinn	31. oktoober – 02. november 2018	1. Soovitada külma ilmaga soojalt riidesse panna 2. Süüa palju puu- ja juurvilju (koguda vitamiine) 3. Juua palju teed/kohvi, mis soojas hoiaks	1. Töötoa läbiviija leiab endale asendaja 2. Varasem töötuba asendatakse mõne teise töötoaga	1. Programmijuht 2. Projektijuht	30 min

SUMMARY

This work gives an overview of my creative-practical thesis “International theatre festival NAKS 2018 for young audience”, which was the 14th theatre festival organized by ASSITEJ Estonian Centre, which took place within three days, 31 October - 02 November 2018, in Tallinn, Piip and Tuut Playhouse, Sõltumatu Tantsu Laval, NUKU Theatre, Tallinn City Theatre and VAT Theatre. In three days, the festival program offered eight performances by Estonian and two foreign troupes, three different workshops targeting both adults and young people, three rounds of discussions on the featured performances, one roundtable on “Modern Theatre and a Young Theatre Viewer” and two festival clubs in the evenings.

The NAKS 2018 festival provided a high-quality overview in the young audience theatre field of the situation of both domestic and foreign. Through the workshops and discussions, the festival provided an opportunity for everyone interested in self-improvement. Through discussions and a roundtable, the festival offered the opportunity to discuss the area of children's and youth theatre, notice shortages, progress, successes and failures. Over seven hundred people visited the festival in three days, thirty people attended the workshops, over seventy people attended the discussions, thirty people took part in the roundtable and over thirty people took part in the festival clubs.

As a NAKS 2018 project manager, I was able to put into practice all my theoretical and practical knowledge gathered in my four universities. Develop my skills in organizational behaviour, human resource management, team building and management, managing large-scale budgeting and execution, developing my skills to work in stressful situations.

ASSITEJ Estonian Centre decided to organize its own festival for several years again, internationally and with a new name. Thanks to a competent, mission-minded and ambitious team, this festival could be held at all.

NAKS 2018 can be organized even further and Estonia is definitely the destination where foreign theatre parties want to play their performances. Taking advantage of the potential offered by the logistical location of Estonia and Tallinn, the network of co-operation relations between Estonian theatres, the network of cooperative relations that ASSITEJ Estonian Centre has both in Estonia and abroad, is definitely possible to offer the Estonian audience an opportunity to enjoy the theatre created for young audience, which will keep the hope that younger generations will learn to appreciate theatre art and thus the Estonian theatre culture will remain for many more years.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Helina Teppan

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose „Rahvusvaheline teatrifestival NAKS 2018 noorele vaatajale”, mille juhendaja on Hannale Känd reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu CreativeCommonsi litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Helina Teppan

15. aprill 2019.a